

PUSTIMĚŘSKÝ ZPRAVODAJ

číslo 1 | Červenec 2023 | ZDARMA

www.pustimer.eu

Zahájení provozu obecní knihovny a ZUŠ v nových prostorách

Dne 6. května 2023 proběhlo slavnostní otevření zrekonstruované budovy bývalé dolní MŠ, která nově slouží pro potřeby obecní knihovny a základní umělecké školy.

Budova byla postavena v r. 1904 a prvotně sloužila jako rolnická společenská mlékárna. Vyráběly se zde i sýry jako pivní, liptavský, camembert, tylžský, cihlový, pak tvarůžky a máslové syrečky. Kromě počátečních let, kdy se vyrábělo i 1 300 litrů mléka denně, nebyla mlékárna nikdy na výši. Mnoho členů postupně vystoupilo. V mlékárně se přestalo pracovat po 2. světové válce, kdy se výroba přestala vyplácet. Po komunistickém státním převratu v r. 1948 převzal budovu mlékárny MNV, který zde zřídil nejprve družstevní prádelnu, potom lisovnu ovoce na šťávu a víno. V 60. letech se nákladem 230 000 Kč přestavěla budova na mateřskou školu, která zde fungovala přes 50 let až do října roku 2018.

Nové vedení obce vzešlé po komunálních volbách v r. 2018 začalo ve spolupráci se zastupitelstvem ihned aktivně řešit, jakým způsobem prázdnou budovu po přestěhování MŠ do nových prostor využít. Jako nejvhodnější varianta se jevílo změnit užívání budovy pro potřeby obecní knihovny a výuky žáků ZUŠ. Obecní knihovna sídlila od r. 1974 v budově OÚ a její prostory již neodpovídaly požadavkům dnešní moderní doby. Výuka ZUŠ v oboru hudebním probíhala částečně také v budově OÚ a dále v budově bývalé družiny č. p. 75 vedle

zdravotního střediska, kde se vyučoval i obor výtvarný. Výuka v těchto zastaralých prostorech nebyla důstojná a probíhala na hraně hygienických limitů. Proto bylo rozhodnuto tuto budovu zrekonstruovat pro potřeby obecní knihovny a ZUŠ.

V prosinci 2018 zastupitelstvo obce prozíratelně rozhodlo o koupi pozemku sousední zahrady o výměře téměř 1 300 m² a bývalého hospodářského stavení – mlatu, od vlastníků sousedního pozemku Ing. Jaroslava Čelechovského a Heleny Dvořáčkové za cenu 2 700 000 Kč. Původní výměra zahrady za touto budovou by totiž nepostačovala k vytvoření dostatečně komfortního odpočinkového prostoru v této zahradě.

V únoru 2019 byla pověřena společnost INTAR a.s. z Brna zpracováním architektonické studie na rekonstrukci budovy. Společnost INTAR a.s. studii zpracovávala ve spolupráci s Atelierem Tecl s.r.o. z Brna a v srpnu 2019 ji předložila hotovou obci.

Následné výběrové řízení na zpracování PD na rekonstrukci budovy vyhrál Ing. Miroslav Rozehnal z Pustiměřských Prus, se kterým byla v lednu 2020 podepsána smlouva o dílo na tuto akci. V prosinci 2020 byla obci předána PD pro stavební povolení a podána žádost o stavební povolení. Stavební úřad vydal souhlas se stavebním záměrem v únoru 2021.

V prosinci 2020 byla zároveň podána žádost o dotaci na rekonstrukci této budovy ve výši 10 mil. Kč na Ministerstvo pro místní rozvoj. Dotace však přidělena nebyla a obec veškeré náklady tak hradila z vlastních zdrojů.

Paní knihovnice Anna Hrozová.

	str.		str.		str.
Slovo starosty	5	KULTURNÍ KOMISE:		SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI:	
Z ČINNOSTI OBCE:		Velikonoční beránková výzva	11	120 let od založení veřejné knihovny	
Úprava nájezdu u Sokolovny	5	Divadlo pro děti - Králíci z klobouku	12	v Německých Prusích a 110. výročí	
Oprava chodníku a napojení		Pěstitelská burza	12	otevření veřejné čítárny v Pustiměř	48
na splaškovou kanalizaci		Uklidme Pustiměř	14	Rolnická mlékárna	49
u technického zázemí obce č.p. 101	6	I. Pololetí roku 2023		„Či só ostatke?“ „Naše“	51
Oprava dešťové kanalizace za humny	6	v Obecní knihovně v Pustiměř	15	Myslivecký ples	53
Návrat sokolských symbolů na Sokolovnu	7	Školní rok 2022/2023		Jak jsme volili prezidenta	
Otevření herničky pro děti	7	v Mateřské škole Korálek	21	v lednu roku 2023	54
Oprava hasičské zbrojnice	8	Na návštěvě v základní škole	25	Z HISTORIE:	
Instalace osvětlení v areálu		ZUŠ Ivanovice na Hané	30	V našem prostoru pokračovalo	
za hasičskou zbrojnicí	8	Nebojte se v pustiměřském lese	32	osídlení i v době velkomoravské	55
Otevření logopedické ordinace	9	SDH Pustiměř	33	Tiráž	68
Nový varný kotel ve školní kuchyni	9	FK Pustiměř, z.s.	38		
Plánovaná rekonstrukce vodní plochy		TJ Pustiměř, z.s.	42		
pod areálem ZD	10	Oddíl zájmového lezení 2023	43		
Pošta v naší obci přechází		Skupina závodních lezců	44		
do režimu Partner	11	Chovatelství 2023	45		
Šetřme svoji zeleň	11	Vyškovská včelařská organizace			
		se letos rozrostla	46		
		Sršeň asijská dobývá Evropu	46		

ZREALIZOVANÉ AKCE VE 1. POLOLETÍ 2023

- zprovoznění nové obecní knihovny a ZUŠ, otevření zahrady
- otevření herničky pro děti
- stavební úpravy ordinace logopedky
- technický dvůr obce – rekonstrukce chodníku a napojení na kanalizaci
- oprava dešťové kanalizace za humny
- instalace osvětlení v areálu za hasičskou zbrojnicí, oprava hasičské zbrojnice
- výměna varného kotle ve školní kuchyni
- návrat sokolských symbolů na Sokolovnu

AKCE PLÁNOVANÉ NA 2. POLOLETÍ 2023

- „Stará cihelna“ – oprava vozovky, prodloužení kanalizace
- dopojení cyklotrasy do „Staré cihelny“
- dokončení rekonstrukce chodníku a parkoviště kolem obchodního domu Radost
- pokračování v opravách vnitřních prostor budov – hasičská zbrojnice
- oprava kříže na ostrůvku zeleně u Sokolovny (Konšelového)

PROJEKČNÍ PRÁCE

- rekonstrukce vozovky a chodníku v „Ulici“
- nový chodník – propojka ulic Konečná a Zelenohorská + podél hlavní krajské cesty
- chodník od kovárny ke sportovnímu areálu a ke škole
- komunitní dům seniorů místo budovy bývalé družiny
- rekonstrukce budovy obecního úřadu
- odborná učebna v podkroví ZŠ
- přístřešek, podium a terénní úpravy za hasičskou zbrojnicí
- návrh akustiky na sále Sokolovny

Přední pohled na budovu před rekonstrukcí, rok 2020.

Přední pohled na budovu po rekonstrukci, rok 2023.

Zadní pohled na budovu před rekonstrukcí, rok 2020.

Zadní pohled na budovu po rekonstrukci, rok 2023.

Do výběrového řízení na zhotovitele stavby se přihlásily čtyři firmy. Jako nejvýhodnější byla vybrána nabídka firmy STAVBROS, s.r.o. z Brodku u Prostějova s cenou za dílo ve výši 28 494 614,50 Kč. Na základě požadovaných víceprací ze strany obce cena nakonec vzrostla na 29 740 666,93 Kč. Jednalo se tak o největší investici obce od dokončení rekonstrukce Sokolovny v r. 2009. I když v průběhu stavby došlo ke skokovému zvýšení ceny stavebních materiálů, podařilo se stavbu dokončit za sjednanou cenu.

V polovině května 2021 byla s touto firmou podepsána smlouva o dílo a bylo jí předáno staveniště. Stavební práce byly zahájeny v polovině června 2021. Technický dozor investora

vykonávala Ing. Romana Řičánková z Radslavic, autorský dozor projektant stavby Ing. Miroslav Rozehnal, koordinátorem BOZP byla firma BP systém s.r.o. z Brna. Termín dokončení stavby byl stanoven k 30. 09. 2022, nakonec se o měsíc posunul na 31. 10. 2022. Stavební činnost tak trvala cca 1,5 roku.

V lednu 2023 byla podána žádost o kolaudační souhlas a ten byl hned následující měsíc stavebním úřadem ve Vyškově vydán.

Interiér knihovny byl zhotoven podle architektonické studie zpracované Ing. Vojtěchem Adamcem ze studia inminimal. V březnu tohoto roku byla dokončena dodávka a montáž tohoto interiéru truhlářem panem Martinem

Vránou z Brodku u Prostějova. Mohlo tak začít stěhování knihovny do nových prostor a příprava na zahájení jejího provozu.

Stavba obsahuje sklepní prostory, 2 nadzemní podlaží a půdní prostor. Zadní přístavovaná část, ve které se právě nacházíme, je jednopodlažní. Ve sklepních prostorech se nachází učebna pro bicí, učebna keramiky a kotelna. V 1. NP se nachází prostory knihovny, která se skládá z oddělení pro dospělé, z oddělení pro děti a počítačového koutku. Prostory knihovny jsou bezbariérové a bezprahové a umožňují tak bezbariérový pohyb osob s omezenou možností pohybu. Dále se zde nachází i společenský sál, jedna učebna pro výuku ZUŠ, kuchyň-

Oddělení pro dospělé.

Oddělení pro děti.

ka a WC pro veřejnost a žáky, WC pro personál a WC pro invalidy, vše opět s bezbariérovým přístupem. Ve 2. NP se nachází sedm učeben a terasa, vše pro výuku ZUŠ. Pro výuku žáků je tedy v celé budově k dispozici celkem deset učeben. Společenský sál, ve kterém se právě nacházíme, lze využít k přednáškám, besedám, obřadům nebo k menším koncertům.

V rámci rekonstrukce budovy byl brán zřetel i na energetické úspory a ekologická opatření. Budova je nově zateplena, jsou vyměněna okna a dveře, vytápění probíhá úsporným kondenzačním kotlem. Dešťová voda ze střešních je svedena do akumulací nádrží a pomocí automatického zavlažovacího systému bude využívána pro závlahu zahrady. Přepad z akumulací nádrží v případě většího množství vody je sveden do suchého zadržovacího jezírka. Přístavba této budovy, která má plochou střechu a venkovní pergoly, jsou koncipovány jako tzv. zelené střechy, které zlepšují mikroklima zdejšího prostředí.

Zahrada byla upravena do parkového vzhledu, doplněna herními prvky a slouží i jako dětské hřiště a příjemné relaxační místo pro setkávání občanů. Sadové úpravy na zahradě realizoval Ing. Pavel Malík z Brodku u Prostějova. Chtěl bych tímto poděkovat všem subjektům, kteří se na rekonstrukci budovy podíleli. Myslím si, že se rekonstrukce povedla a naše obec má důstojné místo pro výuku žáků ZUŠ, pro potřeby obecní knihovny a pro setkávání občanů.

Čtení má v Pustiměřích dlouhou tradici. Čtenářský spolek zde vznikl již v devadesátých letech 19. století. Dnešní knihovny již nejsou pouze místy, kde lze sehnat dostatek literatury, ale jsou i místy, které nabízejí řadu doplňkových, vzdělávacích a volnočasových aktivit. Stávají se tak významnými centry setkávání, a to jak pro registrované uživatele knihovny, tak i pro občany, kteří sem zavítají za příležitostnými aktivitami. Knihovny se stávají komunitními centry. Důraz je kladen

i na přívětivost prostorů, pohodlný sedací nábytek, prostě o celkovou přátelskou pohodu. Pestrost nabízeného programu je samozřejmě odvislá od entuziasmu a nápaditosti knihovníků a knihovnic. Naše knihovna, díky knihovnici Mgr. Anně Hrozové, která tuto funkci vykonává od r. 2010, bezpochyby pestrý program nabízí. Paní knihovnice organizuje tvořivá odpoledne, dílničky, besedy, přednášky, výstavy, divadla a další aktivity a spolupracuje s řadou organizací. Je aktivní i při pořádání různorodých akcí mimo vlastní budovu knihovny.

Přeji paní knihovnici, aby se jí podařilo udržet pestrou nabídku vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit pro všechny věkové generace a přál bych si, aby naše knihovna byla přátelským a přístupným místem, do kterého se budete rádi vracet.

Vlastimil Smékal, starosta

Slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

Máme tu pouťový týden, což je období, se kterým se kromě zábavy a veselí tradičně pojí i vydání dalšího čísla obecního zpravodaje. Na následujících řádcích Vás seznámím s tím, co se v naší obci v tomto roce událo a co je plánováno.

Začátkem května se podařilo slavnostně otevřít novou knihovnu v budově bývalé mateřské školy. Zázemí zde najdou i žáci základní umělecké školy, která zde zahájí provoz od 1. září. Již v dubnu byla pro veřejnost otevřena zahrada za touto budovou, která je hojně využívána především rodiči s malými dětmi a plní tak zamýšlený účel.

Na základě iniciativy ze strany aktivních maminek jsme zrekonstruovali dvě místnosti v budově obecního úřadu na herničku pro nejmenší děti. Maminky zde dokonce každý týden nabízí různorodé programové aktivity pro děti.

Rekonstrukce se dočkala i bývalá ordinace praktické lékařky pro děti a dorost na zdravotním středisku. Jelikož je péče prakticky nemožné sehnat, bylo naším původním záměrem přestavět ordinaci na byt. Zájem o provozování ordinace však projevila logopedka a tak jsme rádi změnili náš původní úmysl a ordinace zů-

stává ordinací, nově však logopedickou. Potřebnou pomoc zde najde řada dětí a možná i dospělých.

Další drobné akce zrealizované v tomto roce jsou popsány na dalších stránkách tohoto zpravodaje.

Největší stavební práce ve 2. polovině tohoto roku se budou koncentrovat do místní části „Stará cihelna“. Dopojena zde bude cyklotrasa vedoucí z Vyškova po spojovací cestu na Radslavice. Dále zde proběhne obnova povrchu místní komunikace, kdy bude stávající povrch odfrézován a položen nový asfaltový „koberec“.

Finišují i práce na opravách chodníků a parkovací plochy u obchodního domu Radost. Od státní silnice v Pustiměřských Prusích až do centra Pustiměře se tak bude možno pohybovat po bezbariérovém chodníku.

Restaurace se dočká kříž na ostrůvku zeleně u Sokolovny. Na tuto restauraci se podařilo získat dotaci s Ministerstva zemědělství.

Rozpracovánu máme řadu dalších projektů, které se týkají jak dopravní infrastruktury, tak rekonstrukcí budov. Jejich výtah je k dispozici na straně dva.

Závěrem bych Vás rád pozval na naši pouť. Připraven je opět bohatý kulturní

program v čele s kapelou Žlutý pes a jejím frontmanem Ondřejem Hejmov.

Přeji krásné léto

Vlastimil Smékal, Váš starosta

Úprava nájezdu u Sokolovny

V průběhu měsíce března letošního roku jsme upravili nástup na chodník před Sokolovnou, čímž jsme přispěli dalším střípkem k bezbariérovosti naší obce. Tímto krokem jsme reagovali na četné připomínky občanů a také na své osobní zkušenosti. Práce byly provedeny firmou VHS - stavby Vyškov s. r. o.

Lukáš Peška, místostarosta

Oprava chodníku a napojení na splaškovou kanalizaci u technického zázemí obce č. p. 101

V minulém roce při provádění oprav uvnitř budovy technického zázemí obce Pustiměřské Prusy č. p. 101 bylo zjištěno, že kanalizace v budově je v havarijním stavu. Došlo tedy k opravě, a to až ven z budovy.

Vzhledem ke skutečnosti, že i samotné napojení na splaškovou kanalizaci přes septik bylo v havarijním stavu, bylo v letošním roce přistoupeno ke zbudování nové přípojky a zrušení septiku. Nově je tak již budova napojená napří-

mo na kanalizaci a není tak nutné platit případné vyvážení odpadních vod. Současně s budováním nové přípojky byla realizována rekonstrukce chodníku ve stávající trase.

Lukáš Peška, místostarosta

Průběh stavebních prací.

Nový chodník před technickým dvorem obce.

Oprava dešťové kanalizace za humny

Letitostí materiálu skruží a především neukázněností někoho z nás došlo k poškození skruže a poklopu dešťové kanalizační stoky v humnech. V průběhu měsíce dubna byla

tedy provedena oprava kanalizační šachty a poklopu šachty.

Lukáš Peška, místostarosta

Rozpadlá skruž.

Nová skruž.

Návrat sokolských symbolů na Sokolovnu

Na objektu Sokolovny, postaveném v letech 1929-1932, býval nad hlavním vstupem umístěn nápis „SVORNĚ VPŘED“ a znak sokolského spolku. Po rekonstrukci této budovy v roce 2009 již nebyly tyto sokolské symboly na budovu znovu umístěny.

Obec Pustiměř se rozhodla, i na základě intervence ze strany občanů, sokolské symboly na budovu vrátit. I když dnes budova již neslouží k tělovýchovným účelům a je využívána jako kulturní dům, nikdo ji neřekne jinak než Sokolovna. Jde i o připomenutí úsilí mi-

nulých generací, které tuto budovu postavily a staraly se o ni.

Grafický návrh podle původní podoby zhotovil pan Martin Pecka, výrobu symbolů a jejich instalaci pak zajistil pan Tomáš Měšťánek.

Vlastimil Smékal, starosta

Stará Sokolovna, rok 2009.

Návrat symbolů na Sokolovnu, květen 2023.

Otevření herničky pro děti

Na základě zájmu maminek s malými dětmi se obec rozhodla zrekonstruovat a znovu otevřít herničku pro děti v prostorách obecního úřadu. Organizovaně je hernička otevřena v úterý od 9 do 11 h (tvoření pro děti 3+ s Lenkou Petrželovou) a v pátek od 9 do 10:30 h (program pro menší děti s Kristýnou Chaloupkovou). Mimo tyto určené termíny je herna

volně přístupná v pondělí a ve středu od 8 do 17 h a ve čtvrtek od 8 do 12 h. Klíče jsou k půjčení v kancelářích OÚ. Program, akce a další informace budou sdíleny prostřednictvím FB skupiny Pustiměřská hernička: <https://www.facebook.com/groups/1243737952894388/>.

Vlastimil Smékal, starosta

Herna pro děti.

Tvůrčí místnost.

Oprava hasičské zbrojnice

V průběhu několika posledních let se za významné spolupráce SDH Pustiměř postupně snažíme uvést budovu hasičské zbrojnice a jejího okolí do stavu, který by odpovídal nejen požadavkům dnešní doby, ale i potřebám samotných hasičů. Po úspěšné re-

konstrukci kuchyně, šatny, horní a dolní klubovny se dostala v průběhu ledna a února letošního roku na řadu požární zbrojnice – garáž a dílna. Byla zde zavedena nová elektroinstalace, došlo k opravě omítek, vymalování a instalaci nových regálů. Do oprav se aktivně za-

pojili členové SDH Pustiměř, za což bychom jim rádi poděkovali. Řídit opravy v případech, kdy vidíte, že o budovu, hasičský sport, práci s mládeží, a především o dění v obci má někdo zájem, je příjemným úkolem.

Lukáš Peška, místostarosta

Pohled na opravenou zbrojnici.

Úklidové práce členů SDH.

Instalace osvětlení v areálu za hasičskou zbrojnicí

Areál za obecním úřadem je hojně využíván jak sdružením dobrovolných hasičů a širokou veřejností, tak samotnou obcí. V průběhu posledních let se zde pořádají různé hasičské soutěže, letní kina, letní noci atd. Podstatná část z uvedených akcí se koná až do pozdních hodin a proto jsme se společně s SDH dohodli, že by bylo vhodné alespoň po místně areál osvětlit.

Z uvedeného důvodu tedy byla na přelomu roku provedena instalace pěti sloupů s lampami doplněné o kabeláž pro ozvučení areálovým rozhlasem a slaboproudou kabeláž pro rozvody časomíry. Ambicí takto provedeného osvětlení je nasvětlit především dráhu pro hasičský sport a také areál pro případné akce.

Lukáš Peška, místostarosta

Průběh zemních prací.

Nové osvětlení.

Otevření logopedické ordinace

V roce 2016 ukončila praktická lékařka pro děti a dorost MUDr. Jana Muzikářová provoz ordinace na zdravotním středisku. Ordinace byla od té doby prázdná, nového pediatra se nedařilo sehnat. Obec se tedy rozhodla, že ordinaci zrekonstruuje na bytový prostor, o který by byl mezi občany zájem.

Zájem o provozování ordinace však náhle projevila paní Lenka Kodovská, a to k účelům klinické logopedie. Obec od záměru změny využití prostoru na byt tedy upustila a rozhodla se prostory využít pro potřeby ordinace klinické logopedie.

Ordinace klinické logopedie paní Kodovské zajišťuje diagnostiku a terapii dětí i dospělých s narušenou komunikační schopností. Poskytuje komplexní péči sestavovanou přímo na míru klienta. Více informací se dozvíte na webových stránkách <https://logopediekodovska.cz/>.

Vlastimil Smékal, starosta

Rekonstrukce čekárny.

Logopedická ordinace.

Koutek pro děti v čekárně.

Nový varný kotel ve školní kuchyni

Do školní kuchyně byl nainstalován nový elektrický varný kotel Alba Hořovice o objemu 85 litrů. Stávající kotel byl starý 34 let, byl velmi často opravován a nebyly dostupné náhradní díly. Při poslední opravě bylo zjištěno zkorodované krytí dna kotle, což ohrožovalo bezpečnost provozu. Školní kuchyně zajišťuje vaření pro téměř 400 strávníků.

Vlastimil Smékal, starosta

Plánovaná rekonstrukce vodní plochy pod areálem ZD

Již několik let se řeší administrativně rekonstrukce vodní plochy pod areálem zemědělského družstva. Bohužel se nám doposud nepodařilo celou záležitost dovést do zdárného konce, a to především kvůli náročné legislativě a složitosti celého problému. Jedná se o vodní plochu, která v minulosti byla na místě zbudována bez patřičných dokumentů, a to je hlavní příčinou časových prodlev. V současné chvíli však zdá se, že projekční práce směřují ke zdárnému konci. Na rozhodnutí zastupitelstva pak bude, kdy se pustíme do stavebních prací.

Při provádění monitoringu na místě samém bylo při jedné z návštěv zjiště-

no, že do vodní plochy jsou nadále občasně vypouštěny splaškové vody. Samotná vodní plocha nemá jiný přítok, než je dešťová kanalizace z lokality pod vodojemem a Buchtálu. Přítok je bývalým vodním tokem, který se v minulosti zatrubnil a zasypal. Následně byla kanalizace využívána pravděpodobně i jako splašková. V dávné minulosti však došlo již k rozdělení kanalizace v uvedených lokalitách na dešťovou a splaškovou, přičemž do vodní plochy má být pouštěna pouze voda dešťová. V případě, že je sem odváděna voda splašková, tak se jedná o konání v rozporu se zákonem. Vzhledem k uvedenému (výtok byl zaznamenán pouze v jeden oka-

mžik) apeluje obec na občany bydlící v lokalitě pod vodojemem, Buchtále či níže v trase směrem k vodní ploše, aby si zrevidovali své kanalizační přípojky, resp. aby si zkontrolovali, zda jsou jejich odpady řádně napojeny na splaškovou s dešťovou kanalizací. V současné chvíli zvažujeme variantu provedení monitoringu kanalizační stoky s tím, že budou vytypovány „černé“ vpusti. V případě takových zjištění pak nelze vyloučit, že se do předmětného jednání zapojí i příslušné úřady kompetentní konat v souvislosti s porušením právních předpisů na úseku ochrany životního prostředí.

Lukáš Peška, místostarosta

Vypouštění splašků do nádrže.

Vypouštění splašků do nádrže.

Pošta v naší obci přechází do režimu Partner

Od 1. července tohoto roku přešla pobočka pošty v naší obci do režimu pošty Partner neboli do režimu provozování poštovních služeb soukromou osobou. Provozovatelem pošty v naší obci je společnost NoLimit Place s.r.o. se sídlem v Praze. Tato společnost zároveň odkupuje od České pošty i budovu, ve které pošta sídlí a stává se jejím novým vlastníkem. Nezbyvá nám než věřit, že poštovní služby v naší obci zůstanou v adekvátní míře zachovány i s novým provozovatelem.

Obec se snažila přechodu pošty do režimu Partner zabránit a zachovat provoz pošty pod Českou poštou. Nabídla vlastníkovu budovu – České poště, že za tržní cenu budovu odkoupí a byla ji ochotna České poště bezplatně pronajmout a hradit náklady za energie. Česká pošta však na tento návrh nepřistoupila a rozhodla se budovu prodat soukromé osobě.

Vlastimil Smékal, starosta

Nová provozní doba pošty v Pustiměřích

pondělí	10.00 - 17.00
úterý	08.00 - 14.00
středa	10.00 - 17.00
čtvrtek	08.00 - 14.00
pátek	08.00 - 12.00

Telefon: 603 489 879

Šetřme svoji zeleň

Jsem ráda, že obec za poslední roky rozkvetla a rostou zde nové stromy.

Bohužel se ale setkávám i s poškozováním zeleně. Nejhorší případ je na hřbitově, kde byly uštěpeny špičky na pomalu rostoucích jehličnanech. Stromy jsou nenávratně zničené.

Na hřbitově se také v různých koutech objevují odložené umělé kytky a rozmanitý odpad, přitom je zde dostatek nádob na jeho uložení a na smetišti vedle márnice je k tomu účelu přistavena vlečka.

Další takové místo je například před školou, před níž je posápaná výsadba a v záhonech není problém potkat exkrementy domácích mazlíčků, nejlépe v trsu kosatců. To se děje v místě, na němž se na opačné straně silnice přes vozovku nachází pytlíky na exkrementy i odpadkový koš. A „nezničitelná“ kytky pomalu umírá.

Na druhou stranu mi dělá velkou radost zvyšující se množství kytek na veřejných prostranstvích, ať už na záhonech nebo v oknech domů.

Jitka Strouhalová

KULTURNÍ KOMISE

Velikonoční beránková výzva

Přes Velikonoční svátky proběhla v naší obci beránková výzva, jejíž podmínkou bylo vyrobit alespoň 20 cm velkého beránka z jakéhokoliv materiálu. Mile nás překvapilo velké množství příspěvků, z kterých bylo velice těžké vybrat pouze 3 výherce, jelikož každý tvořivec by si zasloužil odměnu. Nakonec jsme vybrali zejména podle náročnosti práce, nápadu nebo zapojení dětí do tvoření. První místo tedy obsadil Mareček od paní Jitky Smékalové s výhrou poukazu do místní Restaurace Adélka v hodnotě

500 Kč. Beránkové děti od paní Lenky Hůlkové a Nely Večeřové obsadily druhou příčku s výhrou poukazu do přespolečného Koloniálu Dobrotы v Drysicích v hodnotě 400 Kč. Dřevěný beránek od paní Soni Adamcové zajistil výhru poukazu v hodnotě 300 Kč do Růžové mini sýrárny – Kozí farmy taktéž v Drysicích. Všem moc děkujeme za jejich příspěvky, výhercům gratulujeme a doufáme, že jste si při tvoření užili společný čas s dětmi.

Nikol Trávníčková, kulturní komise

První místo obsadil Mareček od paní Jitky Smékalové. Foto: Jitka Smékalová.

Beránkové děti od paní Lenky Hůlkové a Nely Večeřové obsadily druhou příčku. Foto: Archiv rodiny Večeřovy.

Dřevěný beránek od paní Soni Adamcové. Foto: Soňa Adamcová.

Divadlo pro děti – Králíci z klobouku

Poslední únorový víkend se v naší obci konala dětská kultura. Jeliťko i ti nejmenší z nás musí vyjít po dlouhém zimním období do společnosti, přijelo do místní Sokolovny Divadlo Špilberg. Tento brněnský divadelní spolek svou přítomností potěšil všechny návštěvníky již druhým rokem. Nyní

bylo malým divákům hráno představení s názvem Králíci z klobouku, které obsahovalo spoustu veselých písniček a interaktivních prvků pro upoutání pozornosti i těch největších neposedů. Přestože v onen den svítilo slunce a počasí už pomalu vybízelo k venkovním procházkám, účast předčila naše oče-

kávání a pustiměřský sokolský sál praskal ve švech. Děkujeme všem zúčastněným a doufáme, že se Vám odpolední sobotní program ve znamení divadelní kultury líbil :).

Nikol Trávníčková, kulturní komise

Foto: Nikol Trávníčková.

Foto: Nikol Trávníčková.

Pěstitelská burza

Již tradičně patřil první sváteční květnový den Pěstitelské burze. Letos se konal již třetí ročník této akce, která snad bude díky Vašemu zájmu i nadále

pokračovat. A co jste si mohli letos zakoupit? Prodejci pro Vás vypěstovali několik desítek druhů rajčat a paprik, dále okurky, saláty, cukety, dýně, kedlubny,

tradiční i netradiční druhy zeleniny (ačokča, různé lilky, americká rajčata atd.). K prodeji byly i klasické bylinky – meduňka, šalvěj, dobromysl, máta, aloe

a další. U okrasných rostlin jste si mohli vybírat z několika druhů okrasných koprův či kaktusů nebo zakoupit mučenku, třapatku, sporýš, motýlí keř, ibišek a mnoho dalších. Z hlíz byly na výběr například topinambury nebo okrasné kany a mečíky.

U prvního stolu u vstupu byl opět charitativní stánek se sazenicemi a se Semínkovnou ve Vyškově. Jejich nabídka byla velmi rozmanitá. Mohli jste si zakoupit tradiční české odrůdy zeleni-

ny, které nebývají často k sehnání, ale i nové moderní odrůdy dovezené ze zahraničí. Příspěvek za nákup byl opět dobrovolný a výtěžek šel na podporu místních semenářů.

Závěrem chci poděkovat všem pěstitelům, kteří se burzy zúčastnili. Jejich práce začíná již v zimě, aby pro Vás stihli předpěstovat kvalitní sazenice. Také děkuji všem, kteří si přišli tyto sazenice zakoupit a podpořit lokální nadšence do pěstování. A že nás není málo. Děku-

ji Semínkovně a celému týmu u charitativního stolu. Věděli jste, že jim můžete své sazenice, bylinky, květiny a semínka darovat a podpořit je? Příští rok si vezměte své přebytky s sebou a darujte je na dobrou věc. V poslední řadě velmi děkuji SDH Pustiměř a Obci Pustiměř za uskutečnění celé akce. Za rok opět na viděnou.

Dagmar Jedličková,
kulturní komise

Amatérští zahradníci vypěstovali spousty sazenic.
Foto Dagmar Jedličková.

Charitativní stánek. Foto Dagmar Jedličková.

Zájem o rostlinky byl veliký. Foto Dagmar Jedličková.

Je třeba si vybrat ty nejlepší rostlinky. Foto Dagmar Jedličková.

V nabídce byly i vzácnější druhy rostlin. Foto Dagmar Jedličková.

Uklidme Pustiměř

Od pátku 31. 3. do neděle 2. 4. 2023 proběhla v naší obci ekologická akce Uklidme Pustiměř. Tentokrát byly pytle a rukavice umístěny u vchodu do obecního úřadu a také u fotbalového hřiště. Na těchto místech si je mohli účastníci vyzvednout a vydat se na úklid. Nasbírané

odpadky zanechávali u odpadkových košů. Úklid bylo možné spojit s příjemnou procházkou po okolí.

Děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili a doufáme v hojnější účast při dalších úklidech.

Jana Červíková, kulturní komise

Tentokrát byly pytle a rukavice umístěny u vchodu do obecního úřadu a také u fotbalového hřiště. Foto Jana Červíková.

Nachystané pytlíky jen vzít a jít. Foto Jana Červíková.

Také letos si měli rodiče i děti z čeho vybírat na bazárku Jaro- léto, k terý připravila děvčata z kulturní komise s rodiči.

Záhonek, na který děvčata z kuturní komise s přáteli na podzim vysázely pěkně rozkvetl. Foto Anna Hrozová.

I. pololetí roku 2023 v Obecní knihovně v Pustiměři

Nejdůležitější událostí letošního roku bylo přestěhování naší knihovny do nových prostor na bývalé školce či, chcete-li, v bývalé rolnické mlékárně, v budově v Pustiměři č. p. 166. S paní Ludmilou Klevetovou jsme vypilovaly systém stěhování knih. Ve spolupráci s mužskou částí pracovníků Obce Pustiměř se nám podařilo knihy na třikrát přeložit ze staré do nové knihovny, celkově stěhování trvalo 14 dní, a tak mohla být knihovna slavnostně otevřena 6. května za přítomnosti nejen našich spoluobčanů, ale i České televize. Pan starosta Vlastimil Smékal všechny seznámil s průběhem této zdařilé rekonstrukce budovy. Doufáme, že se návštěvníkům knihovny bude v novém bezbariérovém prostoru líbit. Život v knihovně se ale nezastavil ani teď. Mimo přípravy stěhování probíhaly akce pro veřejnost ve spolupráci s Čtenářským klubem Crhy a Strachoty v podstatě bez přetržení, viz tabulka akcí níže. Za spolupráci děkujeme Obci Pustiměř, ZŠ a MŠ Pustiměř, ZUŠ Ivanovice na Hané, detašované pracoviště Pustiměř, a dobrovolným spolupracovnícům Zuzaně Štrobíkové, Dagmar Jedličkové, Simoně Koutníčkové, Dagmar Indrychové, Elišce Fabokové, Veře Kučerové a Zdeňce Krátké. Pro veřejnost jsme také nacvičili divadelní pohádku „Nebojte se v pustiměřském lese“. Pochvalu si zaslouží všichni herci, kteří k nácviku přistoupili odpovědně.

Podpořili jsme i akce ostatních organizací v obci, například Myslivecký, Hasičský ples a Obecní ples, který pořádala Obec Pustiměř a ZŠ a MŠ. K tanci a poslechu hrála hudební skupina Panorama Vyškov. Žáci naší ZŠ a mažoretky z oddílu Falco Vyškov předvedli svá taneční vystoupení, byl připraven i foto koutek a lákavá tombola. Vyškov ostatky, divadelní představení Bob a Bobek – králíci z klobouku v podání Divadla Špíllberg, Bazárek jaro-léto, koncert Blue šle bandu ivanovické ZUŠ, Jarní jarmark v ZŠ a MŠ, Stavění máje, pěstiteckou burzu, Memoriál Františka Kaplanka, Okresní soutěž mladých hasičů, s fotbalisty jsme oslavili 90. let fotbalu v Pustiměři. Zaujala nás Velikonoční beránková výzva a Velikonoční cestička Pustiměř, kterou vytvořila paní Lenka Petrželová z naší obce pro menší děti ve věku od 2 do 6 let. Cestička byla samoobslužná a přístupná od zeleného čtvrtka do Velikonočního pondělí. Začínala u Petrželového v Pustiměřských Prusích, vedla Humínky a kolem čističky odpadních vod zpět do vesnice. Cílem cestičky bylo najít koledy pomocí plnění úkolů. Dětem i jejich rodičům a prarodičům se cestička velice líbila. Rádi vás uvidíme v příjemném prostředí knihovny při trávení společného času nejen s knihami, ale i při tvořivých odpoledních a dalších vzdělávacích a kulturních akcích pořádaných knihovnou.

Anna Hrozová

Vyrobily jsme si pěkné panenky. Foto Anna Horzová.

S Dagmar Jedličkovou jsme si vyrobili lapače špatných snů. Foto Anna Hrozová.

	7. 1. 2023 - 15. 1. 2023	Tříkrálová sbírka.
2	26. 1. 2023	Valentinské tvoření.
3	26. 1. 2023	Loutkové divadlo „na trávě rosa“ – Karkulka - Karin Rosová a Šárka Trávníčková.
4	2. 2. 2023	Tvoření v knihovně Valentinky – srdíčka.
5	9. 2. 2023	Malování kamenů – těžítka.
6	15. 2. 2023	Žáci ZUŠ malovali masopustní maškary – výstavka.
7	14. 2. 2023	Výzdoba Sokolovny k oslavením.
8	16. 2. 2023	Výroba masopustních masek.
9	17. – 18. 2. 2023	Ostatky – FKP, Obec Pustiměř a SPKS Pustiměř.
10	21. 2. 2023	S knihami v MŠ nová 2. třída.
11	21. 2. 2023	S knihami v MŠ nová 1. třída.
12	21. 2. 2023	Josefa Špidly Pověsti a příběhy z Vyškova.
13	23. 2. 2023	Velikonoční tvoření se Zuzankou Štroblikovou.
14	2. 3. 2023	Tvoření s Dagmar Jedličkovou v knihovně – Skřítci pro štěstí.
15	7. 3. 2023	Návštěva s knihami MŠ horní.
16	9. 3. 2023	Mlád'átka z keramické hlíny s paní Simonou Koutníčkovou.
17	13. 3. 2023	Tvoření na volné téma.
18	23. 3. 2023	Glazování mlád'átek s paní Simonou Koutníčkovou.
19	30. 3. 2023	Vajíčka zdobená ubrouskovou technikou s Dagmar Jedličkovou.
20	31. 3. 2023	Výstavka velikonočních mlád'átek.
21	31. 3. 2023	Komentovaná vycházka do Melic - Klára Rybářová, muzeum Vyškov.
22	5. 4. 2023	Výstavka velikonočních mlád'átek.
23	6. 4. 2023	Velikonoční tvoření s Věrkou Kučerovou.
24	18. 4. 2023	Beseda s důchodci jaro 2023.
25	20. 4. 2023	Stojánky na mobily.
26	11. 5. 2023	Babinec u Elišky náramky z korálků.
27	14. 5. 2023	Svátek matek.
28	21. 4. – 5. 5. 2023	Stěhování knihovny s Obcí Pustiměř.
29	4. 5. 2023	Uctili jsme památku osvobození od fašismu.
30	6. 5. 2023,	Den otevřených dveří v knihovně s Obcí Pustiměř.
31	9. 5. 2023 - 17. 5. 2023	Výstavka zapomenutých věcí.
32	10. 5. 2023	Olejomalby a kresby Veroniky Bajerové – internetová výstavka.
33	12. 5. 2023	Pustiměř očima Veroniky Bajerové kresba tužkou – internetová výstavka.
34	15. 5. 2023	Nejstarší žáci ZUŠ malovali na volné téma – internetová výstavka.
35	17. 5. 2023	Korálkové tvoření s Eliškou Fabokovou – panenky.
36	24. 5. 2023	Pasování malých čtenářů 1 b.
37	24. 5. 2023	Pasování malých čtenářů 1 a.
38	24. 5. 2023	Můj zvířecí svět se Zuzankou Štroblikovou.
39	25. 5. 2023	Děti ZUŠ postavy v dešti.
40	4. 6. 2023	Autorské divadlo „Nebojte se v pustiměřském lese“ – premiéra.
41	6. 6. 2023	Autorské divadlo „Nebojte se v pustiměřském lese“ – Charita Vyškov.
42	8. 6. 2023	Stopovaná v knihovně – družina.
43	9. 6. 2023	Autorské divadlo „Nebojte se v pustiměřském lese“ pro školu.
44	15. 6. 2023	Pasování nejlepších čtenářů.
45	15. 6. 2023	Tvořivé odpoledne s paní Dagmar Indrychovou, levandulové aromatické paličky proti obtížnému hmyzu.
46	22. 6. 2023	Tvořivé odpoledne s paní Dagmar Jedličkovou – lapače snů.

Stěhování knihovny s pracovníky Obce Pustiměř. Foto Anna Hrozová.

Starosta obce Vlastimil Smékal seznámil přítomné se základními informacemi o rekonstruované budově. Foto Anna Hrozová.

Starosta obce Vlastimil Smékal poskytl základní informace i České televizi. Foto Anna Hrozová.

Návštěvníci dne otevřených dveří si prohlédli i část budovy, kde bude sídlit ZUŠ. Foto Anna Hrozová.

Nové prostory lákaly k mezigenerační diskuzi. Foto Anna Hrozová.

Doufáme, že nová knihovna přiláká i nové čtenáře. Foto Anna Hrozová.

Foto kronika Rudolfa Štolfy st. stále táhne. Foto Anna Hrozová.

Na dětském hřišti u nové knihovny se dětem i jejich rodičům líbilo.
Foto Anna Hrozová.

Keramické odpoledne s paní Simonou Koutníčkovou ještě ve staré knihovně.
Foto Anna Hrozová.

S knihami na návštěvě v horní MŠ. Foto Anna Hrozová.

S Dagmar Indrychovou jsme se naučily plést voňavé paličky. Foto Anna Hrozová.

Děti z mateřské školy zaspívaly našim maminkám. Foto Anna Hrozová.

Naši hasiči připravili pro děti naší ZŠ branný den. Foto Anna Hrozová.

Jarní beseda s dříve narozenými spoluobčany. Foto Anna Hrozová.

Vyslechli jsme důvody, proč má vlak jezdit v hlubokém a širokém zářezu právě v našich polích. Foto Anna Hrozová.

Přání maminkám si připravili i nejmenší školáci. Foto Anna Hrozová.

Školní rok 2022/2023 v Mateřské škole Korálek

Rok se s rokem sešel a opět tu máme konec školního roku a takovou malou rekapitulaci toho, co se za tento rok událo v naší mateřské škole. Přestože nás celý školní rok provázela vysoká nemocnost jak dětí, tak i pedagogických pracovníků, tak jsme toho v tomto roce stihli spoustu. Zařili jsme zahájili s 99 dětmi ve věku 2–6 let, z nichž bylo 32 nově přijatých a 33 předškoláků hekticky, a to nejen všelijakými akcemi pro děti, ale také změnami v pedagogickém sboru – v souvislosti s očekáváním radostných událostí odešla jedna paní učitelka a jedna paní asistentka na mateřskou dovolenou, a tak třída „Broučků“ dostala novou paní asistentku Hanku a třída „Žabiček“ novou paní učitelku Janu. Vedle těchto změn jsme v září stihli zahájit plavecký výcvik pro polovinu předškoláků, vánoční focení, divadelní představení „O neposlušném medvídkovi“ a také logopedickou depistáž, kterou tradičně přijela provést Mgr. Ondáková ze Speciálně pedagogického centra v Brně, pobočky ve Vyškově. Po této depistáži zůstalo v péči paní učitelky Rounové 28 dětí, u kterých byla detekována špatná výslovnost. Z těchto dětí, díky péči paní učitelky Rounové a skvělé spolupráci s rodiči, získalo 13 předškoláků výbornou výslovnost, ostatní děti budou muset v logopedické péči pokračovat ještě v příštím školním roce. Bohužel tento výčet dětí, které se potýkají s nějakou logopedickou vadou, není úplný. Téměř polovina dětí z naší MŠ vyžaduje některou z forem logopedické péče. Řada dětí musí navštěvovat logopedickou péči mimo mateřskou školu, a to buď z rozhodnutí rodičů, nebo, a tato varianta je častější, v souvislosti s komplikovanější vadou řeči.

V říjnu nás čekalo pasování předškoláků, výchovný koncert, Den kouzel a na přelomu října a listopadu Kosmická show, o kterých jsem psala již ve Vánočním zpravodaji. Děti také v listopadu navštívily 2 divadelní představení – do školky přijel „Kolotoč plný pohádek“ a předškoláci vyrazili na divadelní představení do dalekého Prostějova, kde zhlédli pohádku „Brouk Pytlík“, užili si jízdu autobusem a výbornou svačinu, kterou nám připravily paní kuchařky. Listopad jsme zakončili První adventní nedělí vystoupením při rozsvěcení vánočního stromčku v Pustiměři. Adventní čas je ve školce vždy velmi bohatý na zážitky. Nejen, že se děti těší na Ježíška a kreslí mu obrázky s přáními, ale také se chystají na vánoční besídku, kterou připravují jako dárek pro rodiče spolu s krásným přáním a také malým, vlastnoručně vyrobeným dárečkem. V prosinci také probíhá Mikulášská nadílka, za kterou bychom chtěli moc podě-

kovat – Mikuláš, čert i anděl byli úžasní a dokázali, alespoň na chvíli, děti namotivovat k větší spolupráci. V prosinci si děti také napekly perníčky, které se ale k rodičům nedostaly, tedy alespoň ne ve 3. třídě „Broučků“, protože děti z nich byly tak nadšené, a tak jim chutnali, že je stihly všechny sníst. Advent jsme tradičně zakončili vánoční nadílkou, která obohatila jednotlivé třídy o nové hračky, didaktické hry a další pomůcky pro zkvalitnění programů, které připravujeme pro děti.

Zima nám moc nepřála a v letošním roce jsme se dočkali jen minima sněhu. Přesto jsme s dětmi stihli vytáhnout boby, lopaty a talíře, zmáčet několikery ponožky a rukavice a také postavit pár sněhuláků. A protože sněhu opravdu nebylo mnoho, tak to paní učitelky z 1. třídy „Žabiček“ vyřešily závody na papírových lyžích ve třídě, jak můžete vidět na přiloženém obrázku. Ve 3. třídě se děti zase vydaly na výpravu k severnímu pólu. Děti dále objevovaly stopy ve sněhu a zkoušely hádat, která zvířátka je mohla zanechat. V lednu jsme tradičně vzpomněli na Tři krále a MŠ navštívilo divadlo s představením „Jak Karlík zachránil babičku“. Únor předškolákům ukázal jiný pohled na polytechnickou výchovu, při níž si podle předem připravených plánů postavili „Karlův most“. Všechny děti se staly šikovnými stavaři a jejich mosty byly tak kvalitně postavené, že se po nich mohly bez obav procházet a obdivovat své okolí z výšky asi 30 cm. Tradičně jsme na pomezí února a března pořádali oblíbený karneval, na němž se děti předháněly v zajímavých tradičních i netradičních maskách. Ve 3. třídě broučků měl karneval téma „Večerníčkové postavičky“ a navazoval na celoroční projekt „Rok s večerníčkem“, při kterém děti plnily úkoly večerníčkových postaviček a tím nejen, že se zdokonalovaly v jednotlivých činnostech v rámci sebeobsluhy, kamarádství, poznávání časových údajů či určování kytíček, ale také se seznamovaly s tradičními českými večerníčky, které mnohé děti neznají (viz obrázek ze závěrečného vyhodnocení a předání Řádu večerníčka). V únoru jsme ještě stihli další divadelní představení, tentokrát se zimní tematikou „Ježek a sněhulák“, jarní focení a druhá polovina předškoláků zahájila plavecký výcvik.

Jaro v mateřské škole bylo velmi hektické a opět bohaté na zážitky. Začali jsme návštěvou paní knihovnice Hrozdové, která děti tradičně zaujala krásným příběhem a celou řadou zajímavých knih, navštívilo nás divadlo ŽU-ŽO MUZIČKA s pohádkou „O Červené Karkulce“, stihli jsme ponožkový den podporující děti s Dawnovým syndromem, v 1.

a 2. třídě i den naruby, který byl plný zábavy a vtipného obléčení a ve 3. třídě Den lesů a Den Země. Ve spolupráci s rodiči jsme s dětmi prošli barevným velikonočním týdnem, v němž jsme společně, mimo jiné, ozdobili stromy na školní zahradě krásnými velikonočními vajíčky. Předškoláci podruhé navštívili divadlo v Prostějově a také strávili dopoledne s dravci. Duben jsme zakončili Čarodějnickým rejem, při kterém se děti již potřetí oblékly do kostýmů (tentokrát čarodějnic, kouzelníků a jejich pomocníků), připravily kouzelné lektvary či si „zalétaly“ na koštěti. Začátek května se nesl v přípravách na vystoupení ke Dni matek, ale přesto jsme stihli ještě strávit dopoledne s pejsky. Následovalo fotografování tříd a předškoláků na tablo (kdo z vás ho ještě neviděl, udělejte si vycházku k obecnímu úřadu a podívejte se na budoucí školáčky), „Pohádkový muzikál“, se kterým k nám přijely děti navštěvující ZUŠ Ivanovice na Hané s paní učitelkou Spáčilovou, strávili jsme dopoledne s technikou Policie ČR (viz přiložený obrázek Anežky ze 4. třídy MŠ) a vyrazily jsme na výlet do ZOO Vyškov.

Ani v červnu jsme neusnuli na vavřínech a s dětmi ve všech třídách oslavili Den dětí. Jak to probíhalo, můžete vidět na fotografii dětí ze třídy „Kuřátek“, tedy nejmladších dětí ve školce. S předškoláky jsme se rozloučili ve dvou stupních – nejdříve ve spolupráci s rodiči, což mělo velký úspěch, a to i díky velké podpoře ze strany Obecního úřadu a poté ve školce ve formě hledání pokladu (Broučci) či branného dne (Motýlci a Žabičky), který si pro děti připravili pustiměřští hasiči. Pro předškoláky byla také připravena canisterapie a děti vůbec nechtěly pejsky pustit domů, jak byl program zajímavý. Do konce roku jsme ještě stihli divadelní představení „Barborka“ a ve 3. třídě jsme se připravili na prázdniny minikurzem první pomoci. 21. 6. 2023 navštívily mateřskou školu děti (a jejich rodiče), které v září nastoupí do 4. třídy „Kuřátek“, aby se již dopředu seznámily

s prostředím školky a abychom jim trošku ulehčili nástup do mateřské školy.

Poslední týden v červnu je vždy hořkosladký a letos byl ještě o něco víc. Všichni se těšíme na nové zážitky, které nás v létě čekají i na odpočinek, který potřebují děti i paní učitelky, ale rozloučení s dětmi je vždy těžké, a to především s předškoláčky, kteří se již v září přesunou do první třídy ZŠ. A v letošním roce nás toho loučení čekalo více, protože ke konci školního roku odchází paní asistentka Hanka, která pokračuje se svým svěřencem do 1. třídy, ale bohužel také dlouholetá vedoucí učitelka/zástupkyně ředitele pro MŠ paní Taťána Ambrosová, paní učitelka Jana Heimerlová a paní Jarmila Konečná, dobrá duše a záruka čistoty v MŠ. Dovoluji si i touto cestou ocenit jejich práci, přínos pro naši mateřskou školkou a obětavost při práci s dětmi a přejeme jim v životě i s mateřskou školou co nejvíce krásných dnů plných pozitivních zážitků.

Co ještě doplnit? V průběhu roku jsme s předškoláky připravili dva programy pro pustiměřské seniory a děti ze 3. třídy se zapojily do celostátní akce „Psaní od srdce“. Nakreslily v ní 14 obrázků a pomocí paní učitelek napsaly pozdravy, které se dostaly k seniorům do Domova IRIS v Ostravě.

Tak to bylo asi to nejdůležitější, co se stalo za letošní rok v naší mateřské škole. Do textu nelze zahrnout vše, co se u nás děje, aktivity, které máme pro děti připravené, nebo jednotlivé zážitky z běžného školního dne, ale snad jste si mohli udělat alespoň malou představu, co všechno děti během roku absolvují či prožijí. A věřte, že ani mi nejsme ochuzeny o zážitky, protože děti nás každý den něčím překvapí, něčím den ozvláštňují a přinesou nové pohledy na běžné věci.

S přáním krásných letních dnů

Dita Nováková, MŠ Korálek, Pustiměř

Dopoledne s policejní technikou. Foto: archiv MŠ.

Jedeme k severnímu pólu, 3. třída Broučků. Foto: archiv MŠ.

Karneval u Kuřátek. Foto: archiv MŠ.

Karneval ve 2. třídě MŠ. Foto: archiv MŠ.

Kreativně – kooperační hra Na tvary ve 2. třídě MŠ – Motýlci. Foto: archiv MŠ.

Mikulášská nadílka ve 3. a 4. třídě. Foto: archiv MŠ.

Projekt Rok s večerníčkem jsme vyhodnotili v posledním červnovém týdnu a dětem byl udělen Řad večerníčka. Foto: archiv MŠ.

Rej čarodějnic aneb čarodějnická příprava ve třídě Broučků. Foto: archiv MŠ.

Stavba sněhuláka – společná práce dětí ze 3. a 4. třídy. Foto: archiv MŠ.

Vystoupení ke Dni matek - 2. třída. Foto: archiv MŠ.

Závody na lyžích ve třídě Žabiček. Foto: archiv MŠ.

Zimní radovánky ve třídě Žabiček. Foto: archiv MŠ.

Žabičky - 1. třída MŠ. Foto: archiv MŠ.

Na návštěvě v základní škole

Děti jezdily na výlety, zájezdy i na školy v přírodě. Foto Anna Hrozová.

Děti byly velice šikovné, a tak si zasloužily malé občerstvení.

Branný den pro děti v rámci oslav MDD pro děti naší ZŠ připravili hasiči. Děti se rychle přesunuly na seřadiště před školou, přesunuly se na fotbalové hřiště a odtud skupinky závodníků odeslala Zuzana Štrobliková plnit úkoly v terénu, které pro ně hasiči připravili. Foto: Anna Hrozová.

Chvilka klidu na dětském hřišti pod školou. Foto: Anna Hrozová.

Žáci 9. tříd zatančili polonézu na obecním a školním plese. Foto: Anna Hrozová.

Tanečnickům a tanečnicím to velice slušelo. Foto: Anna Hrozová.

Pasování žáků 1. B třídy. Foto: Karin Rosová.

S dětmi se rozloučil sám pan král. Foto: Karin Rosová.

Pasování žáků 1. A třídy. Foto: Karin Rosová.

Děti se svými učiteli vyzdobily školu a připravily program pro rodiče s nimiž vyrobily zboží pro školní Jarmark. Foto: Anna Hrozová.

Žáci 9. B se rozloučili se svou školou a vydali se do světa. Foto Anna Hrozová.

Žáci 9.A se loučili se svou třídní učitelkou a rozešli se na střední školy. Foto Jitka Strouhalová.

Každý žák musel prokázat svoje čtenářské umění. Foto: Karin Rosová.

Pasování nejlepších čtenářů naší základní školy. Foto: Martina Mrázová.

Zvláštní uznání pro třídu s nejvyšším počtem dosažených bodů převzala paní učitelka Kateřina Hrozková. Foto: Martina Mrázová.

ZUŠ Ivanovice na Hané detašované pracoviště Pustiměř

Kateřina Štarmanová se svými výtvarnými pracemi při zkoušce na SSUD v Brně na obor grafický design postoupila z prvního místa. Blahopřejeme. Foto: Yvona Lacinová.

Karikatury Natálky Babířákové. Foto: Yvona Lacinová.

Karikatury Haničky Buriánkové. Foto: Yvona Lacinová.

Školní orchestr ZUŠ Ivanovice na Hané Blue šle band zahrál překrásné melodie i v Pustiměři. Foto: Anna Hrozová.

V Blue šle bandu dostávají příležitost i ti nejmenší. Foto: Anna Hrozová.

Nebojte se v pustiměřském lese

Až před Vánoci jsme začali nacvičovat naši autorskou pohádku *Nebojte se v pustiměřském lese*. Děti i dospělí se napřed jednou později i dvakrát týdně scházeli v knihovně, aby mohli zašmodrchaný příběh markraběcí návštěvy našeho, dnes již zaniklého kláštera, předvést divákům. Děj je umístěn do doby, kdy Karel IV. (Jakub Marvan) přijel navštívit svou tetu abatyši Elišku (Jitka Strouhalová) a strýce Jana VII. Volka (Jiří Pilát). Přijel se svou první manželkou (Anežka Eliška Marvanová) a dcerkami. Jan Volek se mu chtěl pochlubit, jak jde výstavba hradu Melice. Blanka z Valois se tam chtěla jít podívat také, tak se tam vydala také i se starší dcerkou Markétkou (Alžběta Pilátová). Doprovázela je chovanka kláštera Kateřina, dcera Plichty ze Žerotína (Kateřina Kouřilová). Na hrad je to kousek, a tak šly pěšky lesem. U lesa bydlela rodina Pařízkova, tatka dřevorubec (Břetislav Vičan) donesl domů houby. Měli s dcerkou Aničkou (Anna Pilátová) takový hlad, že na maminku (Jitku Strouhalovou) nic nezbylo. Když se vrátila z posluhy z kláštera, marně je hledala. Ale u chaloupky se objevil pařez. Maminka měla práce, tak mu nevěnovala moc pozornosti. Kolem pařízku to ale žilo. Choučila se u něj veverka Markétka a za ním se schovávala Mechanka (Beáta Pořízková) a Listenka (Anna Pilátová). Po lese se motala začarovaná děvčata Blanka a Kateřina, které strašidla dovedla do chaloupky, tam se učily pomáhat mamince, která na všechnu práci zůstala sama, když se její dvě dcerky a manžel ztratili v lese a nejstarší dcera Eliška (Eliška Vystavělová) pomáhala v klášteře. Pak kvůli markraběcí návštěvě musely jít pomáhat do kláštera. Markétka postupně osvobodila pařízek, který tak mohl i s děvčaty do kláštera také. Abatyše ho chtěla nechat vykácet, ale proboštovi (Jakubovi Marvanovi) a pacholkovi (Jiřímu Pilátovi) se to nepodařilo, protože se Markétce podařilo pařízek osvobodit včas. Maminka Jutta s děvčaty musela také za svou dcerou jít pomáhat do kláštera. Děvčatům se Karel líbil, ale znáte to: „Jeden o koze a druhý o voze.“ V letošním roce jsme měli situaci ztíženou nejen stěhováním knihovny, ale i tím, že se děti hlásily na další školy. Musely se připravovat na závěrečné a přijímací zkoušky. To znamená, že času na přípravu divadla nebylo tolik. Nakonec všechno dobře dopadlo nejen v naší pohádce. Moc čarov-

ných houbiček, které přivedly do lesa nejen děvčata a tatínka z chaloupky u lesa, ale i markraběnku s dcerkou a jejich průvodkyni Kateřinu, zrušila voda z naší kouzelné studánky. Celou lapálii způsobila smutná osamělá maminka (Anna Hrozová), kořenářka, která se nedokázala vyrovnat s tím, že její dcera dospěla, našla si muže a spolu založili rodinu. Velice nám pomohla nápořádka Markéta Knapová. Počítač a světla obsluhoval Jiří Pilát.

Abychom ušetřili peníze, využili jsme většinu kulís z dřívějších představení. Kostýmy a rekvizity jsme vybírali všichni.

Děkujeme Obci Pustiměř za podporu, paní Radaně Villinové, za doprovod a nazpívání písniček, Václavu Komárkovi za konstrukci pařezu a Karlu Kramplovi, který nám zpřístupňoval jeviště, vždy když jsme našli čas na zkoušku.

Představení jsme zahráli pro veřejnost v Sokolovně 4. 6. 2023, klientům Charity Vyškov, kde nám bylo největší odměnou, když se ošetřující sestry radovaly, že se Mireček, s ním těžko navazovaly kontakt, usmál, a pro žáky naší základní školy.

Všichni herci se snažili zkoušky zbytečně nevynechávat, tak se nám i ve ztížených podmínkách podařilo naše představení připravit.

Anna Hrozová

Divadlo jsme poctivě nacvičovali půl roku. Foto: Anna Hrozová.

Zažili jsme i mnoho veselých chvil. Foto: Anna Hrozová.

Zahráli jsme klientům Charity Vyškov. Foto: Barbora Němčáková.

SDH Pustiměř

Z činnosti dobrovolných hasičů

Vážení a milí čtenáři pouťového zpravodaje, půlrok uběhl jako voda a my opět prostřednictvím těchto řádků zdravíme nejen všechny příznivce Pustiměřských hasičů. Pokud dovolíte, pokusím se Vás stručně seznámit s činností našeho sboru.

Na začátku letošního roku, jsme konečně mohli po dlouhé kovidové pauze přispět k plesové sezóně v naší obci. Kapela Impuls, která letos poprvé hrála na našem plese byla objednaná dlouhé tři roky. Na sále bylo plno a tombola skvělá. Program nám zpestřila děvčata z vyšovské taneční skupiny N-YOJ a Andrejka Holubová s partnerem s ukázkou latinskoamerických tanců.

Od začátku roku se naše děti začaly připravovat na blížící se závodní sezónu.

Střeďeční trénink patří starším dětem a následně dorostům pod vedením trenéra Michala Vrby a Filipa Štolfy. Tyto kategorie jsou z nás nejstarší, na tréninku si užijí nejvíce dřiny a také sklízí největší úspěchy.

Mladším žákům patří čtvrtky, ty jsme přes zimu trávili v tělocvičně a mohli jsme tak naše setkání zpestřit o nejrůznější hry ve velkém prostoru. Pod vedením Zuzany Štroblikové a mladé velice šikovné a nadané instruktorky Verunky Novotné jsme naší početně největší kategorií.

Páteční odpoledne je vyhrazeno pro přípravku, která si stále ještě více hraje, než trénuje, ale i tak pod vedením Ivetky Cibulkové a Terezy Roudenské už vyzkoušeli nejednu soutěž. V pátek navečer pak přípravku střídají starší dívky – ženy, které se svou přípravou na závody nesmí zůstat pozadu.

Závodění jsme začali 15.4.2023 v Olšanech Závodem požárnícké všestrannosti, kde všechny naše kategorie sbíraly prů-

měrné ohodnocení. Co nás ale velice bavilo, byla nová doprovodná disciplína – útok naruby, ve které jsme posbírali přední medailová místa.

Od května jsme objeli mnoho závodů po okrese: Ivanovice, Topolany, Kroužek, Luleč, Křižanovice, Dražovice, Moravské Málkovice, Hlubočany a v neposlední řadě i Pustiměř. Tady všude jsme závodili nejen v požárním útoku, ale i v přeboru jednotlivce, ve štafetách dvojic, 4x60 metrů ale i požární útok CTIF.

I v rekonstrukci naší hasičky za obrovské podpory obce stále pokračujeme. Snažíme se držet pravidelné páteční brigády, při kterých se leccos opraví, uklidí, nebo se jen pokecá a naplánuje.

Začátkem roku byla konečně dokončena rekonstrukce vedení elektřiny v garáži, a tak jsme ji mohli celou vystěhovat a připravit na novou výmalbu. Tím dostaly naše největší prostory po deseti letech opět nádech novoty. Pořídili jsme nové regály, které slouží hlavně dětem pro uspořádání jejich tréninkového náčiní. I naše stará dílna dostala nový kabát. Čistě bílá barva jí sluší a postupně se snažíme doplnit nové vybavení, aby už nic nechybělo. Do úklidových prací se zapojila hlavně naše děvčata, kterým výškové práce nedělaly vůbec žádný problém.

Zednické práce v horním patře hravě zvládli Mira Bátěk se svými kolegy a po obložení podhledového stropu nebude nic bránit v dokončení vysněné posilovny.

Závěrem bych ráda poděkovala všem našim členům, polovičkám, kamarádům, sponzorům a Obci za obrovskou podporu při všech našich aktivitách.

Léto bude věnováno kulturním akcím pro Vás všechny, kteří se rádi bavíte a my Vám to rádi umožníme. Chystáme pro Vás spolu s Obcí a kulturní komisí prázdniny plné smíchu, tance a kultury. Těšíme se na Vás

Vaše SDH

V Topolanech vybojovali letos naši nejmenší hasiči 3. místo v kategorii příprava. Foto: Veronika Novotná.

Družstvo hasičské přípravy, které bylo v Topolanech 3. Foto: Veronika Novotná.

Děvčata neodradila od úklidu nově vymalované garáže v hasičské zbrojnici ani výška stropu. I světla se musí lesknout. Foto: Zuzana Štroblíková.

Pánové smontovali nové regály, aby bylo všechno po ruce.

Mladší žáky vede Verunka Novotná na start při ZPV v Olšanech. Foto: Zuzana Štroblíková.

Starší žáci na ZPV v Olšanech s mladším medailistou. Foto: Veronika Novotná.

Poslední úpravy výstroje – Memoriál Františka Kaplána 2023. Foto: Anna Hrozová.

Mladší žáci na startu – Memoriál Františka Kaplána 2023. Foto: Anna Hrozová.

Hasiči trénují bez ohledu na roční období i počasí. Foto: Zuzana Štroblíková.

Soutěžní disciplíny k okresnímu klání byly perfektně připraveny. Foto: Anna Hrozová.

Okresní kolo soutěže mladých hasičů Plamen v Pustiměři. Foto: Anna Hrozová.

Sebastian Matějka a Joža Štolfa zkouší funkčnost dýchacích přístrojů. Foto: Zuzana Štroblíková.

Výsledky jednotlivých kategorií

Starší žáci

Starší žáci začali od září 2022 trénovat každou středu v 17:00. Tréninky byly každý pátek, ale museli jsme je přesunout na středu, abychom vyhověli každému s časem. V letošním roce se starší žáci zúčastnili prvních závodů 15. dubna v Olšanech, kde se pořádal branný závod a požární útok naopak. Na branném závodě se Pustiměř 1 umístil na 5. místě a Pustiměř 2 na 14. místě. V Požárním útoku naopak Pustiměř 1 obsadil 2. místo a Pustiměř 2 6. místo.

Starší žáci trénovali každou středu v garáži hasičské zbrojnice chystání základny, zapojování spojky, savičů a také i techniku běhu. Ke konci května jsme se přesunuli za hasičskou zbrojnicí, kde jsme chtěli začít běhat i s vodou, ale kvůli nepříznivému počasí jsme trénovali bez vody. První trénink s vodou byl týden před závody, které se konaly v Ivanovicích na Hané. Letos jsme se celkově zúčastnili deseti závodů v požárních útocích, které byly doplňovány štafetami.

Okresní kolo pro nás dopadlo překvapivě dobře. Starší žáci se umístili na 2. místě, ale na postup do krajského kola to nestačilo. I tak to byl pro nás veliký a nečekaný úspěch.

Na výsledky, jak se dařilo našim starším žákům se můžete podívat v následující tabulce. Ve Vyškovském Sopotíku se celkově umístili na 4. místě.

Datum	Místo	Pustiměř 1		Pustiměř 2
		PÚ	Štafeta	PÚ
29.5.2023	Ivanovice na Hané	4. místo	3. místo	3. místo
6.5.2023	Kroužek	5. místo		7. místo
7.5.2023	Topolany	4. místo		6. místo
13.5.2023	Luleč	3. místo	2. místo	7. místo
14.5.2023	Pustiměř	12. místo	7. místo	3. místo
20.5.2023	Okresní kolo			
27.5.2023	Dražovice	1. místo	2. místo	
28.5.2023	Hlubočany	8. místo		12. místo
11.6.2023	Moravské Málkovice	2. místo	10. místo	
24.6.2023	Křižanovice	10. místo	2. místo	5. místo

Družstvo starších žáků na okresním kole v Pustiměř. Foto: Michal Vrba.

Ženy a muži

Naše ženy jsou ve věku, kdy většina z nich nyní skládá maturitní zkoušku. Proto se přes zimu hodně zaměřily na své osobní životy. Začaly trénovat měsíc před závody a už se jim povedlo přivést dva poháry z Hostěrádek – Rešova a Vrchoslavic.

Muži trénovali trochu více, ale také měli volnější režim. Začali objíždět Vyškovskou ligu, noční závody a podívali se také na extraligu v požárním sportu.

Postoupili do krajského kola mužů, které se bude konat v Brně 15.7.2023.

V letošním roce jsme zakoupili novou požární mašinu pro naše muže a ženy, která byla dělaná speciálně pro nás.

Dorostenci v Radslavicích na první soutěži. Foto: Michal Vrba.

Muži na prvních závodech v Radslavicích. Foto: Michal Vrba.

Ženy v Šaraticích. Foto: Michal Vrba.

Muži a ženy. Foto: Michal Vrba.

Jakub Herynk a jeho postup na MČR

Okresní kolo se konalo 21. května v Ivanovicích na Hané. Jakub Herynk se řadí do kategorie střední dorost a měl konkurenci šesti závodníků. Po prvním pokuse se na dvojboji dostal do čela a druhým pokusem jen potvrdil svoji výhru. Následovalo 100 m s překážkami, kde opět obsadil první místo. Dorostenci měli vždy jako třetí disciplínu testy, které obsahovaly výběr z 50 ti otázek. Od letošního roku jsou testy zrušeny. Jakub celkově vyhrál celé okresní kolo ve své kategorii a postoupil do krajského kola.

Krajské kolo se konalo 11. července v Brně na stadionu VUT. Jako první se běžel dvojboj, kde Jakub prvním pokusem pro všechny nasadil velikou laťku na překonání. Dosáhl času 16:88 a druhým pokusem jen ukázal jeho stabilní výkonnost a dosáhl času 16:90. Stal se vítězem ve střední kategorii ve dvojboji. Následoval běh na 100 m s překážkami, kde se prvním pokusem umístil na 2. místě s časem 19:18. Jakub v druhém pokuse opět předvedl své kvality a doběh si pro první místo s časem 18:05. Tímto časem vyhrál ve své střední kategorii.

Po sečtení výsledků bylo jasno. Jakub celkově vyhrál krajské kolo ve středním dorostu a postoupil na mistrovství České republiky v požárním sportu, které se koná v Domažlicích 1. 7. - 3. 7. 2023.

Muži a ženy. Foto: Michal Vrba.

Muži a ženy. Foto: Michal Vrba.

FK PUSTIMĚŘ, z.s.

Fotbalisté zažili úspěšné jaro

Vážení spoluobčané, dovoluji, abych vás hned v úvodu všechny pozdravil a poděkoval zástupcům obce, za možnost prezentace fotbalového klubu Pustiměř v tomto prázdninovém zpravodaji. Začnu vzpomínkou na našeho kamaráda a výborného člověka, **Jaroslava Snídala**. Letos je tomu 10 let, co nás v roce 2013 nečekaně opustil. Jeho odchod nás všechny neuvěřitelně silně zasáhl a tehdy jsme se nemohli ubránit pocitu, jak krutá je realita života. Jak jsem již zmínil, Jarka jsme všichni vnímali jako skvělého člověka, výborného kamaráda, vždy z něj zářila neuvěřitelná pozitivní energie a v mnoha ohledech byl pro nás příkladem. Zejména pak ve vztahu ke své rodině, ale také k fotbalu. Dnes nám takoví lidé moc chybí, respektive je jich málo a musím se přiznat, že občas vzhlížím tam, nahoru, abych poprosil o radu, či názor člověka, kterého jsem si, právě pro tyto jeho vlastnosti, moc vážil. Za všechny členy FK Pustiměř chci poděkovat všem, kteří jste si společně s námi na Jarka vzpomněli. Děkuji.

V průběhu jara 2023 jsme úspěšně reprezentovali obec Pustiměř ve fotbalových soutěžích soutěžního ročníku 2022/2023. Přinášíme vám tedy **HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍ Z POZICE JEJICH TRENÉRŮ**.

„A“ družstvo dospělých předvedlo, po docela „zpackané“ podzimní části, skvělou jarní jízdu. V tabulce jara skončilo dokonce na druhém místě okresního přeboru, což však v součtu s podzimní polovinou, znamenalo konečné 7. místo tabulky. *„Byl to pro nás ale velký úspěch a kluci si dokázali, že pokud hrají srdcem a s potřebným odhodláním, lze dosáhnout i kýženého výsledku. Troufnu si říci, že v tomto případě to nejsou jen fráze, ale realita, kterou se hráči prezentovali na hřišti“*, hodnotil jarní část soutěže trenér Pavel Holub. Osu týmu tvořili zejména Jan Kotulán, Patrik Novák, Lukáš Rychlík, Tomáš Hlobil, Lukáš Kučírka, Adam Plhal, Pavel Polišínský, David Kudýn, Ondřej Nohel, Petr Snídala a Michal Jelínek. K dosažení tohoto úspěchu pomohli svými výkony i Pavel Jelínek, Marek Kalvaster, Dominik Votava, Dušan Makas, Matěj Zbořil, či Jakub Kudýn. Konečně se začali prosazovat i mladí hráči. Zejména Ondřej Jelínek odehrál velké penzum zápasů a v závěru se k němu přidal Michal Čtvrtníček, který se stal velmi platným hráčem v posledních čtyřech zápasech. Největší oporou týmu byl zcela zaslouženě vyhlášen brankář Jan Kotulán. Velké poděkování za obětavost a přívlastek „rozdílový hráč“ obdržel záložník Ondřej Nohel. Za oddanost fotbalu byl oceněn útočník Michal Jelínek. Nejlepším střelcem „A“ mužstva mužů se v sezoně 2022/2023 stal kapitán týmu Lukáš Rychlík, s 10 vstřelenými brankami. *„Smutnou zprávou je, že ukončení svého působení v áčku oznámilo hned několik jeho opor. Pavel Polišínský a Ondřej Nohel končí kvůli trvajícím zdravotním problémům. Bratři Michal a Pavel Jelínkovi se vrací do mateřských Drnovic. Všem patří velké poděkování za jejich reprezentaci FK Pustiměř a obce Pustiměř. Přáli bychom si, aby nám zůstali i nadále nakloněni. Vždy je u nás rádi uvidíme, protože vždycky budou patřit mezi nás. Díky kluci!!!“*, rozloučil se s hráči trenér Pavel Holub. I v nadcházející fotbalové sezoně bude tedy „A“ mužstvo startovat v okresním přeboru. **Za „A“ mužstvo mužů trenéři Pavel Holub a Roman Zbořil.**

„B“ mužstvo skončilo z deseti účastníků na nelichotivém 8. místě tabulky IV. třídy. Příčinami neúspěchu byla zejména neustálená sestava a absence zkušených hráčů. Funkce „B“ týmu, plnit rezervu pro „A“ mužstvo, se však v letošním roce ukázala jako opodstatněná a funkční, protože se, po delší době, prosadili někteří z jeho hráčů i v „A“ týmu. Nejlepším střelcem „B“ týmu se stal Matěj Zbořil s 5 vstřelenými brankami. **Za „B“ mužstvo mužů trenéři Michal Jelínek a Karel Votava.**

Mladší žáci absolvovali svůj první ročník, z důvodu malého počtu hráčů, ve spolupráci s FK Drnovice. V konkurenci 14 týmů okresního přeboru se naše družstvo umístilo na konečném 10. místě. Nejlepším střelcem se s 23 vstřelenými brankami stal Karel Marák. *„Co nás ovšem nejvíc těší, je zájem nových hráčů. Tito postupně doplňují kluky, kteří prošli našimi přípravkami a tvoří tak základ týmu mladších žáků. Pro další ročník soutěže jsme se rozhodli osamostatnit a hrát opět pod názvem FK Pustiměř. Věříme, že následující ročník soutěže bude stejně úspěšný, nebo lepší! Velké díky patří také rodičům za jejich podporu“*, spokojeně hodnotili uplynulou sezónu družstva mladších žáků **trenéři Radek Kavečka a Petr Zakopal.**

Starší příprava se zejména v jarní části sezóny představila ve velice dobrém světle. Z pohledu trenérů to byla určitě nejlepší odehraná fotbalová sezóna této věkové kategorie. Družstvu chyběl jediný bod, aby se stalo vítězem celé skupiny E. Nejlepším střelcem týmu a zároveň i celé skupiny E, se stal Martin Holub, s 24 vstřelenými brankami. Na pozici brankáře se po odchodu Matyáše Neckaře osvědčil Šimon Emperger, který podával spolehlivé výkony a v mnoha zápasech podržel svůj tým. Družstvo nastupovalo v tradiční nezměněné sestavě, kterou na jaře doplnil Tomáš Rozehnal. Na pozicích obránců to byli Jiří Vymazal, Tomáš Cahel, Štěpán Treflík a Eliáš Pořízek. Ofenzivní část pak měli na starost Barbora Kavečková, Štěpán Bartoněk, Marek Pospíšil, Jakub Slezáček a Martin Holub. **Za družstvo starší přípravy trenéři Jan Bartoněk, Lukáš Zahradníček a Pavel Holub.**

Mladší přípravku reprezentovali hráči ročníků 2014 až 2017. Po vcelku úspěšné podzimní polovině sezóny, bylo mužstvo naložováno do „výkonnostně lepší“ skupiny. Zde se kluci potkávali s mužstvy, která byla fotbalově o něco dále, než naše příprava. Dobrým přístupem hráčů k tréninkům, které probíhaly ve středu a pátek, se ale jejich výkonost zlepšovala každým dalším zápasem. V jarní části soutěže odehrála mladší příprava 10 soutěžních utkání a zúčastnila se dvou turnajů. *„Největším oceněním družstva bylo uznání našich soupeřů na turnaji v Dědicích (24. 6. 2023), kde vysoce oceňovali výkonnostní vzestup celého družstva i předváděnou hru. To pro nás byla velice potěšující informace“*, kvitovali trenéři týmu Jaromír Klíč a Jakub Joanovič. Mezi trvalé opory družstva patřil brankář Štěpán Hlaváček, obránce Ruda Klanica a útočníci Jakub Joanovič a Tobias Vintr. *„Samozřejmě i všichni ostatní hráči si zaslouží velké uznání a pochvalu jak se dokázali fotbalově posunout vpřed!!! Jelikož početná část družstva přestupuje do kategorie starší přípravy, přejeme jim hodně úspěš-*

chů!!!", zakončili hodnocení oba trenéři. Ti by mezi sebou rádi uvítali další nové zájemce o kopanou, konkrétně ročníky narození 2015 a 2016.

PŘEDPŘÍPRAVKA

Předpříprava započala svoji existenci loni na podzim. Malých fotbalistů se ujal **trenér Milan Hošek** a spolu s naší bývalou hráčkou **Kristýnkou Hladíkovou**, nyní aktivně působící v dívčím fotbalovém klubu Lokomotivy Brno Horní Heršpice, s dětmi absolvovali dva tréninky týdně a připravovali děti na nadcházející sezónu, která je už čeká v kategorii mladší přípravky. Milanovi a Kristýnce moc děkujeme!

TRADIČNÍ OSTATKY

FK Pustiměř pořádá letos v únoru **tradiční Ostatky**. Po pauze zaviněné koronavirovou pandemií, se konečně podařilo tuto tradici opět obnovit. Nebylo by tomu tak, nebýt našich partnerů, kteří velice ochotně podpořili tento náš záměr a stali se tak důležitým článkem této významné akce. Chci využít možnosti poděkovat zástupcům Morava Družstvo Pustiměř, Zepus Pustiměř, Drepos, Palem, Plotmax, NorWit, Stavbros, D-Klima a obce Pustiměř, kteří současně patří k pravidelným a ochotně podporujícím společenstvem našeho fotbalového klubu. Ještě jednou moc děkujeme!

Poděkování samozřejmě patří i vám občanům, kteří jste k nám byli vstřícní, kteří jste nám pomáhali nebo se jakýmkoliv způsobem podíleli na organizaci Ostatků. Bylo nám ctí a máme z toho velkou radost.

90. VÝROČÍ FOTBALU V PUSTIMĚŘI

V sobotu 10. června 2023 slavil fotbalový klub 90. výročí od založení fotbalu v naší obci. Dopolední program vyplnil fotbalový turnaj mladších a starších přípravek. V kategorii mladších zvítězilo družstvo TJ Komořany. Naši fotbalisté skončili na 3. místě. V kategorii starších zvítězilo naše družstvo.

V poledne sehráli své mistrovské utkání mladší žáci, kteří bohužel podlehli kvalitnímu soupeři z Bohdalic 2:8.

Následovalo mistrovské utkání „A“ mužstva, které si poradilo se

silným soupeřem z Rousínova vítězstvím 3:2.

Na závěr se na hřišti představili bývalí hráči FK Pustiměř, kteří mezi sebou sehráli exhibiční utkání. Diváci viděli spoustu hezkých kombinačních akcí a fotbalově se bylo určité na co dívat. To potvrdili i oba naši hlavní trenéři mužských kategorií. Bylo znát, že aktéři zápasu své fotbalové umění dodnes nezapomněli a srdce fanoušků jistě zaplesalo na tým, jací vynikající hráči v minulosti prošli naším klubem...

V průběhu celého dne byl zajištěn program pro děti a bohaté občerstvení pro návštěvníky, kterým bych chtěl touto cestou poděkovat, že se našich oslav zúčastnili a tímto zároveň podpořili náš fotbalový klub. Večerní program vyplnila diskotéka s DJ. Jirkou Hanákem, která končila až v pokročilých nočních hodinách. Poděkování také patří všem dalším organizátorům, zejména pak rodičům našich hráčů, kamarádům a příznivcům našeho klubu. Ještě jednou všem moc DĚKUJEME!!!

INFORMACE Z KLUBU

Podzimní část nové fotbalové sezóny začíná v neděli 14. 8. 2023, mistrovským zápasem našeho „A“ mužstva, proti soupeři z Letonic. Mládež pak naváže svými zápasy o 14 dní později, o víkend 26. – 27. 8., respektive 2. – 3. 9. 2023.

V měsíci červnu proběhla **velká rekonstrukce travnaté plochy hlavního fotbalového hřiště**, kterou FK realizuje pravidelně 1x za 5 let. Realizující firmou byla firma Květ z Blažovic. Regenerace travnatého povrchu bude trvat minimálně do 6. 8. 2023. Do této doby je tedy fotbalové hřiště mimo provoz.

FK Pustiměř chce prostřednictvím tohoto zpravodaje **poděkovat panu Vladimíru Konečnému**, za jeho obětavou práci pro klub.

Dále **FK Pustiměř děkuje panu Jaromíru Pospíšilovi, Ladislavu Filákovi, Tomáši Měšťánkovi, Milanu Hoškovi, Dušanu Barátovi, Mojmiru Šmehlíkovi a Ladislavu Diasovi**, za jejich nezištnou pomoc a spolupráci v průběhu uplynulé fotbalové sezóny.

Veteráni.

V červnu letošního roku **ukončil Michal Beneš působení ve funkci člena výkonného výboru FK Pustiměř**. Za jeho dlouholetou funkcionářskou, ale i trenérskou činnost, mu FK Pustiměř děkuje, váží si jeho spolupráce a přeje mu do soukromého, ale i profesního života, vše dobré.

FK Pustiměř pořádá v pátek 28. 7. 2023, v areálu Sokolovny, **tradiční „Pouťovou zábavu“**. Občerstvení je zajištěno a k tanci a poslechu hraje DJ. Jirka Hanák. Přijďte se s námi pobavit. Budeme se těšit.

Pavel Holub,
předseda FK Pustiměř

90. výročí fotbalu v Pustiměři.

90. výročí fotbalu v Pustiměři.

90. výročí fotbalu v Pustiměři.

90. výročí fotbalu v Pustiměři.

Muži A.

Muži A.

Muži B.

Mladší žáci.

Mladší přípravka.

Mladší přípravka.

Starší přípravka.

Starší přípravka.

Jara Snídal.

Jara Snídal.

Předpřípravka.

Ostatky 2023.

Tělovýchovná jednota Pustiměř

TJ Pustiměř, z.s. po půl roce také připojí do Zpravodaje pár informací o našem spolku

Rekreační oddíl nabízí pro žactvo a mládež volná místa u cvičitele Miroslava Raclavského, a to každou středu od 16 hod do 18 hod. Starší odcházejí a pro mladší se místa uvolňují. Žactvo od 6 let do 15 let se naučí základům sportovního vyžití na veškerém náradí, dále míčové hry a základům atletiky.

V jarních a teplých dnech jezdíme na kolech, koupeme se a otužujeme.

Náš spolek má největší zájem, aby se děti co nejvíce pohybovaly, a proto vybíráme za člena pouze 100,- Kč za rok, což je nejnižší možná částka kvůli pojištění.

Členové spolku přejí cvičiteli Miroslavu Raclavskému pevné zdraví a děkují za práci s mládeží.

TJ spolek je především nejvíce známý díky oddílům lezců na umělé stěně.

Nejmladší žactvo od 6 let, až do výkonosti, kde věk nerozhoduje, trénuje pan Jan Kuchtíček za pomoci rodičů. Práce s nejmenšími je náročná a vyžaduje trpělivost. Je opravdu záslužná. Nejen trenérovi Janu Kuchtíčkovu děkují členové spolku, ale také rodičům, kteří mají velkou zásluhu, že dovedli svoje děti k tak náročnému sportu.

Druhý oddíl se již zabývá lezci s vyšší výkoností a ti nejlepší se účastní soutěží. Trénuje je Petr Spáčil a asistentem je pan Brloh a další rodiče.

Vrcholovými lezci, dosahujícími nejlepších výsledků v rámci ČR, Evropy, a dokonce i v soutěžích mistrovství světa, jsou sourozenci Cibulkovi – Tereška, Šimon, Anička.

V roce 2022 lezci dovezli 18 zlatých medailí, 2 stříbrné a 1 bronzovou.

Za dlouhá léta poctivých tréninků získali soustu pohárů a medailí.

Bohužel se musíme rozloučit s Tereškou a Šimonem z důvodů studia na VŠ Ostravě. Věříme, že lezení zůstanou věrní alespoň v rámci rekreačního sportu.

VŘELÉ DÍKY. MNOHOKRÁT DĚKUJEME ZA VYNIKAJÍCÍ VÝSLEDKY TĚMTO LEZCŮM, ALE PŘEDEVŠÍM INSTRUKTOROVÍ PANU DALIBOROVÍ CIBULKOVÍ. MÁ NEJVĚTŠÍ PODÍL NA JEJICH VÝSLEDKÁCH A ZÁROVEŇ NA PROPAGACI LEZCŮ V PUSTIMĚŘI. NELZE SLOVY VYJÁDŘIT VDĚČNOST ZA LETITOU PRÁCI. VŘELÉ DÍKY.

Náš instruktor Dalibor Cibulka ale nekončí, dále bude pomáhat v oddílech a povede další dvojici svých dětí Aničku a Elišku Cibulkovi. Přejeme jim hodně sportovních úspěchů a žádné zdravotní problémy.

V minulém roce se podařilo založit oddíl Rodiče a děti. Cvičení mají každé úterý od 15.30 hod. do 17 hodin v tělocvičně u lezecké stěny.

Lukostřelbu se nám nedaří znovu rozjet, tak jako tomu bylo dříve. Víme, že jsou mladí zájemci o tento sport, tak snad se podaří její restart. Pokud máte lukostřeleckou výstroj, tak je možné trénovat na zadní části zeleného hřiště za balvanem. Terče jsou u kabin k dispozici.

Také nezařazená mládež může využívat zadní část hřiště na fotbal a jiné míčové hry. NESMÍ SE VSTUPOVAT pouze na zelené hřiště a hřiště ve výstavbě. Děkujeme.

Sportovní vyžití pro mládež je také dostačující na sportovních prvcích, které vybudovala obec, jen je třeba ho hojně využívat!

Turistický oddíl není třeba představovat. Chodí se na vycházky do okolí, sbírají se při tom odpadky, jezdí se do divadla a na výlety s TJ Rousínov.

Pořádáme cyklistické vyjíždky, turistické vycházky, koupání a také lyžování.

Další plánovaná akce je 22.7. 2023, cesta motorákem do Náměšti nad Oslavou.

Prázdniny jsou v plném proudu, tak spolek TJ přeje našim členům a také všem, kteří se k nám zatím chystají, hodně radosti, žádné starosti a krásné sportovní vyžití.

VÁŽENÍ, spolek TJ přeje vám všem krásně prožité dovolené ve zdraví a v pohodě.

Za TJ Pustiměř z. s. členové výboru

Oddíl zájmového lezení 2023

Nástupem do Nového roku se nám členská základna oddílu zájmového lezení rozrostla o dalších 14 dětí ve věku od 5 do 14 roků. Bratři Tobiáš a Filip Koždoňovi, sestry Eliška a Amálka Zavadilovy, Eliška Poč, Špičák Petr, Nikola Danko, Sára Kopecká, Vojta Adamec, Dominik Elsner, Emička a Kubíček Najmanovi.

K Natálce Olejníkové bratr Matyáš a ke Štěpánu Šilerovi ještě bráška Kubíček. Celkový počet dětí tak činí 29. A v oddíle je celkem 39 členů. Tréninky jsou pravidelně 3 x týdně, jinak dle domluvy. Někteří z nich možnosti lezení a tréninku využívají pouze občas, zdravé jádro však stěnu využívá pravidelně, minimálně 1x týdně.

Filípek Koždoň na stěně Zdroj: Archiv TJ Pustiměř.

Emička Najmanová při nácvičce nacvakávání přesek. Zdroj: Archiv TJ Pustiměř.

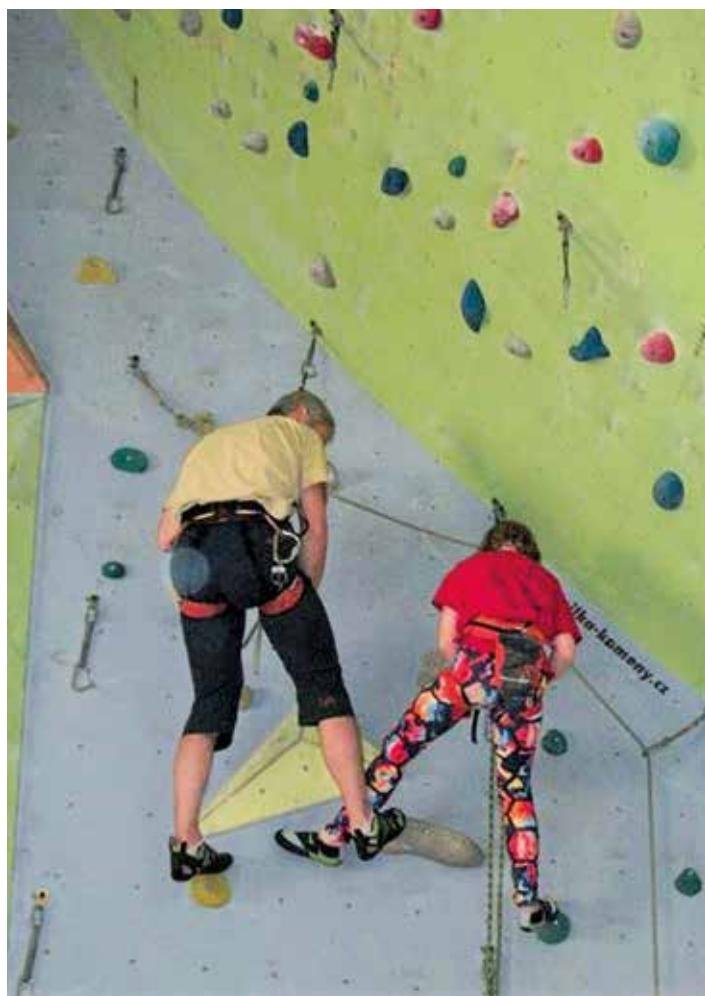
Všichni nováčkové, včetně rodičů, se postupně seznamovali se základy lezeckého sportu i s potřebnými pomůckami nutnými k bezpečnému lezení. Bezpečnost a její dodržování tu musí být vždy jako základní záležitost a všechny děti, i ty nejmenší se jí učí od začátku. Ty, které tento sport provozují již déle, si procvičují a zdokonalují své umění i dovednosti a mnohdy pomáhají i mladším nováčkům.

Nedílnou součástí základního výcviku je seznamování dětí se základním horolezeckým materiálem. Ti malí jej musí umět rozpoznávat, ti starší pak i dokonale používat, a to i v praktickém výcviku, hlavně při lezení v přírodě ve skalních oblastech. Převazování a slaňování je totiž také nedílnou součástí základního výcviku, stejně jako jištění spolulezce.

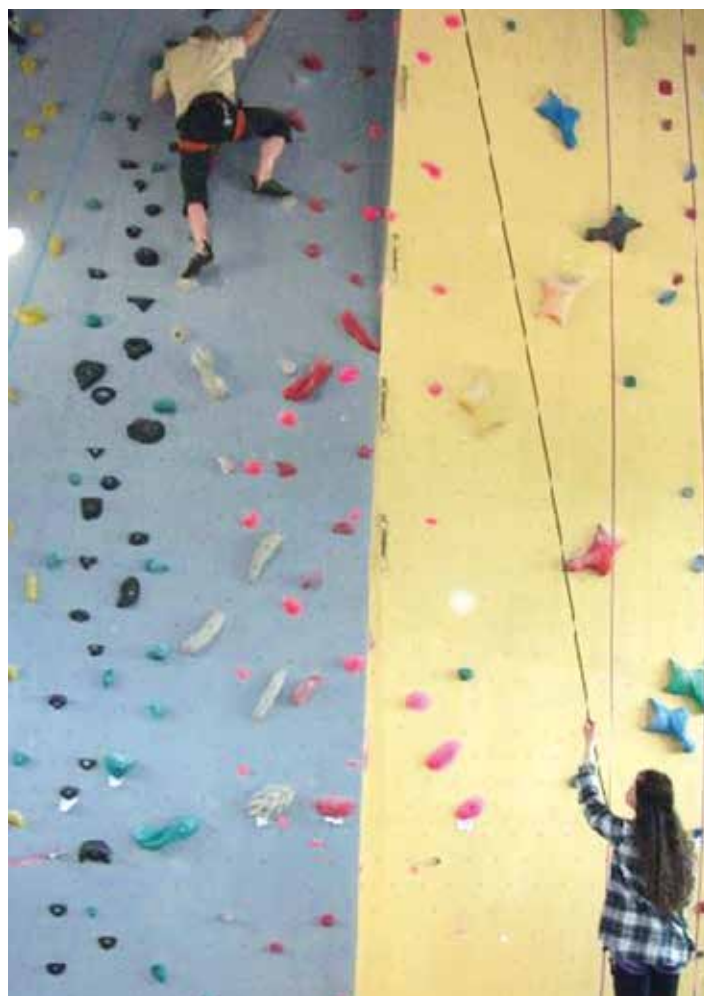
Ze starších členů Alenka Tomašítková a Štěpán Šiler již s rodiči využívají nabyté znalosti a dovednosti získané na výcvikové stěně při praktickém lezení ve skalních oblastech Rudice, Helfštýn a skály u Potštátu. K nim se přidává i nový člen Dominik Elsner se svými pokusy na Obrově Noze u Otaslavic.

Tu se ukazuje, že si spolu s rodiči poradili sami bez trenérského dozoru a dokonale využili svých v oddíle nabytých zkušeností. Nejdále zatím dospěla Alenka Tomašítková. Ta se svým otcem samostatně pravidelně praktikuje skalní lezení, které jí jistě pomáhá i v jejích dalších aktivitách (členství ve Skautu).

Jan Kuchtíček

Amálka Zavadiřlová při nácviu slanění. Zdroj: Archiv TJ Pustiměř.

Eliška Zavadiřlová jistí svého otce. Zdroj: Archiv TJ Pustiměř.

Skupina závodních lezců

V tomto půl roce reprezentovala naši TJ pouze Karolina Brlohová v soutěži pořádané oddílem Vsetín. V kategorii dívek U 13 se z 24 mladých dívek umístila po několika chybách na 17. místě.

Nejstarší děvčata ukončila svojí sportovní činnost. V oddíle je nahradily je nové následnice, nemají ale zkušenosti se závody. Novými členkami jsou Julie Pořízková, Sofie Judasová a Zuzana Kusalová. Děvčata se pravidelně účastní tréninků. Julie je teprve na začátku. Sofie a Zuzana mají zkušenosti na umělých stěnách. Jsou dobrým přínosem naší skupiny.

Tento sport je hodně fyzicky i časově náročný. Máme zde i mladší adepty lezeckví. Jejich příprava je však obtížná, neboť tréninky neberou tak vážně, jak by bylo potřeba. Účast není pravidelná, ale musím je pochválit za bojovnost. Mnoho dospělých i rodičů ani nemají odvahu si lezení na stěně vyzkoušet.

Poděkovat chci rodičům, kteří nám pomáhají.

Trenéři Petr Spáčil a Radim Brloh

Chovatelství 2023

Naše chovatelská práce spočívá v tom, že se ze svých zvířat snažíme vybrat nejlepší kombinace samců a samic, tak abychom dosáhli co nejlepšího potomstva s dobrými vlastnostmi, kterými jsou například typ těla, tvar hlavy, uši nebo barva a kvalita srsti. Proto je dobré chovat více jedinců samčího i samičího pohlaví, abychom měli na výběr z více variant křížení.

Tentokrát bych chtěl představit jinou volnočasovou aktivitu, která má nejblíže k chovatelství. Jedná se o Králíčí hop - skákání s králíky přes překážky, který je v dnešní době velmi populární. Spousta zatvrzelých starších chovatelů tuto disciplínu ovšem vůbec neuznává. Souhlasím s nimi, protože s naší prací to nemá moc společného. Na druhou stranu, kdo by v dnešní době začal chovat 10-20 králíků doma, pokud k tomu nemá vhodné prostory. Proto se stala tato aktivita, tak populární zejména u dětí, kteří chovat chtějí, ale nemají k tomu ideální podmínky. Starat se o jednoho králíka není navíc časově ani finančně tak náročné. Králíčí hop má původ ve Švédsku, kde vznikl v 70. letech minulého století. Pravidla vychází z koňského parkuru, postupem času se upravovala. V ČR byl oficiální Klub králíčího hopu založen v roce 2011.

Závodní dvojici při soutěžích tvoří králík a vodič. Vodič musí být starší 7 let. Soutěžními disciplínami jsou rovinná dráha, parkur, skok vysoký a skok daleký. Samozřejmě tento koníček vyžaduje každodenní péči o králíka, trénink a trpělivost.

To byla jen zmínka o tom, jak také může vypadat chovatelství králíků. V naší organizaci žádný chovatel zvířata na tyto účely nemá, chováme pouze králíky výstavní. Zveme vás proto jako každý rok na naši výstavu v Pustiměři. Představíme naše plemena králíků a můžete vidět ukázkou jejich posuzování.

V letošním roce u nás proběhly volby, kde se volil nový výbor organizace. Hlavní změnou je, že po mnoha letech ukončil své předsednictví Miroslav Lamkaš, moc děkujeme za jeho práci a doufáme, že na chovatelství nezanevře a bude se aktivně zapojovat v dalších letech do chodu organizace jako její člen.

Dále se na jaře uskutečnil sběr železného šrotu, děkuji všem členům, kteří se zúčastnili a pomohli. V následujících letních měsících nás čekají výstavy, přeji proto vystavovatelům hodně štěstí k dosažení dobrých výsledků.

Za ZO Pustiměř David Petřela

Parkur. Foto zdroj: <http://www.kralicihop.cz/p/blog-page.html>.

STOLNÍ HODNOCENÍ A VÝSTAVA KRÁLÍKŮ

19. srpna 2023 v 9:00

areál fotbalového hřiště Pustiměř

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO
VSTUPNÉ ZDARMA

Vyškovská včelařská organizace se letos rozrostla

Na členské schůzi 4. února 2023 ČSV, z. s. ZO Vyškov a Hamiltony bylo schváleno sloučení obou organizací pod názvem **ČSV, z. s. ZO Vyškov. Zároveň bylo schváleno nové vedení základní organizace. Výbor ZO Vyškov tvoří:** Předseda – Ivo Peloušek, Místopředseda – Lukáš Hrda, Jednatel – Štefan Ondák, Pokladník – Zuzana Schützová, Referent pro mládež – Štefan Ondák, Referent pro tlumení včelích nákaz – Milan Topor a člen výboru – Jaromír Tauš. **Kontrolní komise pracuje ve složení:** předseda – Marie Vojtková, člen – Marie Facková a Emília Brunclíková. Obracet se můžeme ke včelařským důvěrníkům: Jiří Novotný, Štefan Ondák, Ivo Peloušek, Milan Topor, Marie Vojtková, Ivetta Vašková, Vladimír Uhlíř, ke které mu se obracíme my v Pustiměři, Radek Kvasnica, Lukáš Hrda, Miroslav Pivoda, Tomáš Pliska, Milan Pernický a Jozef Lauro. Předsedou návrhové byl zvolen Jaromír Tauš¹.

V rámci spolupráce ČSV, z. s. ZO Vyškov a Zooparku Vyškov proběhl 10. června 2023 v ZOO parku tradiční medový den, věnovaný včelám jejich práci, práci včelaře a medu.

Práci včelařů si mohl vyzkoušet každý. Zdroj: Archiv ZO ČSV Vyškov.

Návštěvníci viděli ukázky práce včelaře, zúčastnili se stáčení medu, který mohli zároveň ochutnat. Spolu se včelaři pozorovali život včel v úle. V rámci dílniček pozorovali části těl včel pod mikroskopem, zdobili perníčky, stáčeli svíčky ze včelích pláství, učili se stloukat rámečky. V Medovém stánku si mohli zakoupit med a další včelí produkty. Zúčastnili se také otevření nové expozice vodní drůbeže.

Proběhla i již tradiční soutěž včelařů z Vyškovska „o nejchutnější med“. Zvítězili dva včelaři se stejným počtem hlasů: paní Doležalová a pan Cigánek². Děkujeme všem včelařům z okolí za spolupráci.

Výbor ČSV, z. s. ZO Vyškov schválil organizaci výletu pro včelaře a jejich rodinné příslušníky na den 9. září 2023. Akci připravuje jednatel ZO Štefan Ondák. Členové ZO budou včas informováni o zaměření výletu a cenové relaci zájezdu.

Zdroj: ČSV – Základní organizace Vyškov | Webové stránky ČSV, z. s., základní organizace Vyškov (vcelari-zo-vyskov.cz).

Anna Hrozová

V rámci Medového dne v Zooparku proběhla soutěž o nejlepší med. Zdroj: Archiv ZO ČSV Vyškov.

Sršeň asijská dobývá Evropu

Říká se jí také vosa čínská a do Francie byla v roce 2004 zavlečena zřejmě se zásilkou bonsajů. Od té doby se rozplíná zhruba rychlostí 100 kilometrů za rok. Vzhledem k tomu, že už se dostala do Německa, můžeme ji tu čekat za pár let.

Na rozdíl od naší v podstatě mírumilovné sršně jde o predátora, který v Evropě nemá přirozené nepřátele. Původně se zdálo, že horský masiv Pyrenejí pro ni bude nepřekonatelnou

bariérou, nicméně už v roce 2010 se objevila ve Španělsku a o něco později v Portugalsku. Itálie oznámila výskyt druhu v roce 2013, Německo o rok později.

Problém se sršní asijskou je v tom, že dokáže decimovat evropská včelstva. „Mají velmi silná kusadla a naše včely se jim nedokážou ubránit. Takže sršně je v podstatě rozkoušou. Několik jedinců sršně asijské dokáže zničit celý úl.

¹ ČSV – Základní organizace Vyškov | Webové stránky ČSV, z.s., základní organizace Vyškov (vcelari-zo-vyskov.cz)

² Medový den | ZOO Park Vyškov (zoo-vyskov.cz)

V podstatě jim jde o teritorium a o jídlo. Živí se hmyzem a v úlech ho mají nadbytek „jako na tácku“.

Východní včelstva si během milionu let vypracovala proti útokům účinnou strategii. Jakmile se objeví predátor, včely se kolem něj shluknou do tak těsného roje, že mu znemožní přívod vzduchu.

Navíc silným máváním křídel zvednou svou teplotu až nad 47 stupňů, což je pro sršeň asijskou neslučitelné se životem – v podstatě ji upečou. Takovou strategii však evropské včely nemají, proto hynou.

Na rozdíl od naší sršně obecné je trochu menší, ale podle některých zdrojů je velmi agresivní. Naše sršeň obecná sice budí strach a hodně lidí se bojí jejího hlubokého zvuku, ale stačí se nepřibližovat na méně než 50 centimetrů a nedráždit ji a lze vedle ní docela bez problémů žít.

Oproti tomu sršeň asijská pronásleduje člověka až do okamžiku, kdy mu dá žihadlo. Při větším pobodání hrozí i úmrtí. Zatím podle materiálů Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky neexistuje efektivní likvidace tohoto druhu v Evropě. Ve Francii byly (a jsou) odstraňována hnízda, zatím bez valného úspěchu snížení populace.

Takže se na francouzském venkově místními drobnými zemědělci začínají na jaře využívat tradiční postupy lákání královen na plastové lahve obsahující černé pivo s cukrem.

Na začátku zimního období jejich hnízda mohou vydrancovat někteří ptáci (žluna, sojka, sýkora), během sezony loví některé jedince včelojed lesní či vlha pestrá, což vzhledem k početnosti populací představuje zanedbatelný vliv.

Sršeň asijská je sice pro člověka nebezpečná, ovšem na rozdíl od sršně mandarínské ne až tolik. Zabije jen ojediněle. Sice má až cca 10 mm dlouhé žihadlo, kterým vpravuje jed, člověk však prý může bez problému snést i 20 bodnutí na každý kilogram své tělesné váhy, což je o mnoho více jak 1000 žihadel, nesmí ale jít o alergika či malé dítě, případně starého a nemocného člověka.

Tento nemilosrdný lovec dovede pronásledovat svou oběť, respektive i narušitele svého klidu, až kilometr daleko. My před takovým hmyzem sice zabouchneme dveře domu či auta, případně v létě skočíme do vody, ale včely medonosné, které tvoří až šedesát procent jídelníčku sršně asijské, mají smůlu. A to je problém i pro nás lidi, nejen včelaře, ale všechny konzumenty medu. O přírodě a důležitosti včel v ekosystému nemluvě. A pozor, tento invazní druh je schopen se šířit rychlostí až cca 100 kilometrů za rok. Sršeň asijská si navíc ráda staví svá hnízda v bezprostřední blízkosti lidských sídel. Pokud je pak tato sršeň vyrušena, útočí na lidi velice důsledně a ve formaci. Prostě se stanete pádícím cílem žluto-černo-hnědých stíhaček... Bezdůvodně však prý tento druh na člověka neútočí, většinou jen v případě, že je hmyz vylekán hlukem.

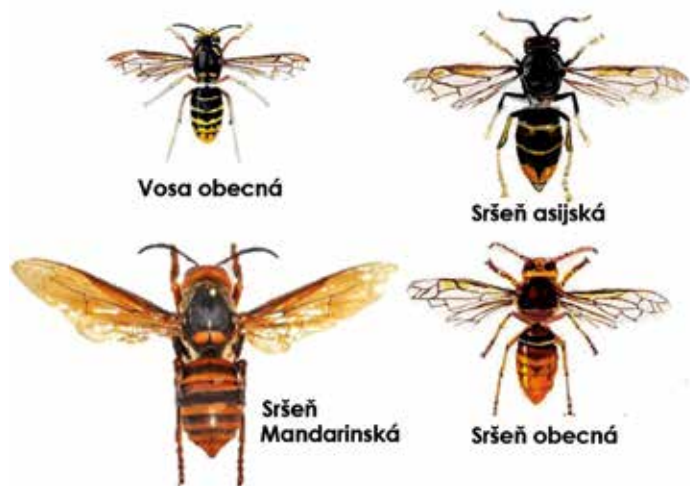
Nejhorší zprávou je, že jediné hnízdo o průměru až cca 80 centimetrů dovede vyprodukovat stovky královen, které přezimují v zemi a na jaře založí nové kolonie.

V současné době řeší evropské státy, které se s invazí této sršně potýkají, jak se sršně asijské zbavit. A na rozdíl od naší původní sršně obecné, která je dokonce hájena, se hovoří především o likvidaci druhu na území Evropy.

Hledá se také vhodný predátor, například se zjistilo, že se sršeň asijská neubrání lákavému nektaru masožravé rostliny jménem špirlice, načež se stejně tak neubrání jejímu smrtícímu stisku.

Také se ukázalo, že sršeň asijská nesnáší vodu a příliš velké teplo. Ostatně proto se nevyskytuje vyloženě na jihu Evropy. Zatím se ale neví, jak toho využít. Lidé včetně především včelařů jsou nabádáni, aby tento druh monitorovali, hnízda fotografovali, zapsali, kde hnízda našli a informace zaslali k analýze na odbor ochrany přírody. S likvidací hnízd pak mají pomoci hasiči.

Štefan Ondák

Vzhled vosy a sršně.

Hnízdo sršně asijské.

SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI

120 let od založení veřejné knihovny v Německých Prusích¹ a 110. výročí otevření veřejné čítárny v Pustiměři

Čtení má v Pustiměři dlouhou tradici. V devadesátých letech 19. století vznikl Čtenářský spolek v Pustiměři pro obec Pustiměř a Německé Prusy, knihovna byla založena roku 1896. V Německých Prusích, píše se roku 1903, založili Antonín Soldán a Matěj Janský v Prusích čtenářsko pěvecký spolek „Metoděj“, který se roku 1908 změnil na „Národní Jednotu“. Půjčoval knihy z obecní knihovny, hrával divadla na vlastním jevišti, pořádal výlety, průvody s alegorickými vozy apod. V době I. svět. války byla činnost „Národní Jednoty“ rakouskými úřady zakázána. Její působnost byla po válce zásluhou mladých chlapců obnovena (Petr Plhal, František Indra, Vojtěch Janský, Vlad. Rozsypal a Jan Vejmolá). Jmenování sbírkou po vesnici a z darů občanů doplnili knihovnu na 350 svazků. Udělali seznamy, zavedli legitimace a půjčovali za poplatek 10 haléřů knihy. Po II. světové válce se členové mezi sebou háštěřili natolik, že byla „Národní Jednota“ zrušena. Knihovnu přebrala Obec, jeviště po částech a bez náhrady divadelní kroužek „Tyl“ v Pustiměři.

Prvním předsedou čtenářského spolku v Pustiměři byl Jan Pospíšil „Dvořák“ a jednatelem Albín Pavlíček, řídící učitel. Ale činnost čtenářského spolku postupně zanikala, proto se 24. ledna 1909 přeměnil na Odbor národní jednoty, jehož předsedou se stal MUDr. Stanislav Cimr. Jeho náplní byla péče o veškerou kulturu v obci. Jeho součástí byl i pěvecký sbor „Slávia“. V době I. světové války pouze knihovna vykazovala pravidelnou činnost, ale v těžké době se ztratilo mnoho knih.

U nás tuto knihovničku tvoří výbor Odboru národní jednoty a obec volila do něho pouze dva členy. Těmi tehdy byli Jaroslav Konšel, svobodný rolník a Vladimír Korčian, rolník. Oba byli už po mnoho let knihovníky a knihovna za jejich řízení moderním způsobem byla vedena v nejlepším pořádku.

Zařídili, aby „v zimě byla místnost čtenářská dole v hostinci.“ V prvním roce bylo na seznamu 187 čísel, tj. knih i časopisů, výpůjček bylo toho roku v Pustiměři 724. Později si pro společné čtení pronajali výměnek pana Jana Provazníka, který býval otevřený od 6 hodin. Bývalo v něm i 22 čtenářů ze 79 registrovaných. Teprve v roce 1913 byla otevřena moderní veřejná čítárna s 36 časopisy. Měla sídlo v „Občanské záložně“. Teprve tady si mohli čtenáři půjčovat knihy a pročítat časopisy na jednom místě. Tento stav, ale dlouho netrval, protože žáků bylo hodně, byl její prostor předán k užívání obecné škole na dobu, než se postaví nová její budova (1916). Od roku 1915 zde měla azyl Italská škola zřízená pro uprchlíky z politicky neklidné Itálie. Tehdy se knihy a časopisy opět rozloučily a čtenáři se vrátili do pohostinství v Pustiměři. Výbor spolku sice uvažoval, že knihy přestěhuje do hostince paní Nenadálové, ale nakonec byly uloženy na pustiměřské radnici v prvním patře obecního hostince. Jejich počet narostl natolik, že Odbor Národní jednoty v Pustiměři, do něhož se čtenářský spolek v roce 1909 transformoval, přivítal dar v podobě nové skříně. S blížící se válkou se zhoršovala situace v českém knihovnictví. Rakouské úřady mu ne-

prály. V době války bylo mnoho knih poškozeno a ztraceno. Po ní se v nové Československé republice opět začala rozvíjet aktivita Odboru Národní jednoty v Pustiměři, která se projevila nejen v kulturním životě obce, ale i v péči o knihy. Před druhou sv. válkou se opět zhoršující se situace poměrů ve společnosti odrazila i v životě knihovny. Duší pustiměřské knihovny byla Ludmila Drbalová, která ji vedla před válkou se svým otcem Adolfem, v době války se slečnou učitelkou Janou Pospíšilovou z č. p. 4, která celý svůj život zasvětila školství.

V roce 1942, po sloučení obou obcí Pustiměř a Německých Prus, měla také fungovat společná knihovna. V Prusích se ale stále půjčovaly v části „Dvořství“, kde sídlila místní policejní stanice, která byla pobořena při osvobození obce. Poškozena byla také knihovna i její zařízení. Po II. světové válce byl Odbor Národní jednoty v Prusích pro neshody se mezi členy rozpuštěn a knihovnu přebrala Obec. V té době se o pruskou knihovnu staral Jarolím Hanzlík, matřikář obce. Asi tehdy byla přemístěna do obecního hostince. Dodávala významnost stolu, který sloužil k důležitým rozhodnutím, týkajícím se života obyvatel obce. Po roce 1950, byla pravděpodobně přestěhována do novostavby Obecního úřadu v Pustiměři, na místě „Dvořství“ č. p. 79.

Koncem války byla knihovna přechodně umístěna v jídelně staré budovy školy. Krátce po květnu 1945 zde figurují jména dvou učitelů a ředitelů naší školy Břetislava Maršálka a Jana Němečka. Knihovna se navrátila na své

1 Nyní Pustiměřských Prusích

místo do prvního patra obecního hostince, kde se o ni opět starala Ludmila Drbalová, která během německé okupace zachránila velké množství knih. Po II. světové válce se sloučily i obě knihovny. Nějakou kratší dobu se nacházela společná knihovna v budově

mateřské školky, v místě bývalé mlékárny. Důstojně začala půjčovat na obecním úřadě, v bytě, který se v roce 1974 v této budově uvolnil a zde byla do 21. dubna 2023. Na obecní úřad se naše knihovna vrátila roku 1974. A od 6. května 2023 si můžeme půjčovat knihy

a setkávat se v nové knihovně v Pustiměř č. p. 166, v místě bývalé mateřské školky či rolnické mlékárny. Více viz letní Pustiměřský zpravodaj z roku 2013.

Dnes už si ani čtenáři nedovedou představit, že by čítárna s půjčovnou existovaly odděleně.

Zdroj: Dvořáčkova, Janského Soldánova, Dvořáčkova, Švarcové, Trněného, Pavlíčkova a Němečkova kronika, knihovní zápisy a dokumenty.

Anna Hrozová

Rolnická mlékárna, (společná pro obce Pustiměř a Něm. Prusy), Pustiměř č. p. 166

Byla vystavěna v r. 1904 v části zahrady Jana Navrátila v Pustiměř č. p. 22. asi za 20.000 K¹. Stroje stály 20.000 K. Hned z počátku se přihlásilo 130 členů. Závodní podíl měl hodnotu 20 K. Zápisné se platilo různé, podle usnesení

výboru: 5 K–50 K. Zprvu se zpracovávalo až i 1.300 litrů mléka denně, někdy bývá pouze 150 litrů denně. Za 1 litr mléka se platilo 10 hal. Členové dostávali zdarma syrovátku podle množství odvedeného mléka: polovici i plný počet litrů.

1 Koruna rakouská.

Každý člen musel dodávat do společenské mlékárny všechno namožené mléko mimo svoji spotřebu. Prodat nesměl nic, leč s povolením mlékárny. Dostával syrovátku zdarma, odstředěné mléko o 10 haléřů levněji, ostatní výrobky také za nižší ceny.

Za ředitele zvolen Jan Pospíšil z Pustiměře a po něm jeho syn Bohuslav. Pokladníkem František Gregor a později Josef Dohnal oba z Prus. Jednatelům od začátku až do neslavného konce byl Eduard Láta z Pustiměře. Strojníkem a topičem František Streit z Prus a dvě děvčata co pomocné síly vždy jedna z Prus a druhá z Pustiměře.

V mlékárně se vyráběly sýry: pivní, liptavský, imperial, camembertský (kamember), tylzický, cihlový, pak tvarůžky ze 60 litrů plného mléka, máslové syrečky. Výrobky se prodávaly domácím lidem nadrobno. První máslo se prodávalo za 2,28 K za kilogram. Většinu másla skupovala po všechna léta obchodnice Tausková z Ivanovic.

V polovici listopadu 1919 přestalo se v mlékárně pracovat pro drahou režii a nedostatek mléka. Dodávalo se jen 150–200 litrů denně. Máslo se muselo prodávat za maximální ceny. Hospodyně však prodávaly 1 kg másla až i za 46 Kčs², proto nedodávaly mléko do mlékárny.

podmáslí i odstředěné mléko po 50 h za 1 litr, plné mléko za 1 Kčs, máslo za 33 Kčs za 1 kg, tvaroh za 6 Kčs za 1 kg.

Mlékárna nebyla nikdy na výši. V letech 1931 vyplácela za dodané mléko 16–18 haléřů za stupeň tučnosti, nejvíce však do 4,2°. Tehdy mnoho členů vystouplo. Kupovaly se odstředivky (600–800 Kčs) a máslo prodávali doma překupnicím po 8–10 Kčs za kilogram. Ve Vyškově na trhu 10–12 Kčs. Ve Vyškově se však vždy neprodalo – nebylo zájmu.

Mlékárna však při zmenšeném provozu držela dřívější personál. Budovy chátraly, parní kotel nevyhovoval a mlékárna musela být z hygienických důvodů zavřena. Jednalo se proto o odvozu mléka do Heroltské mlékárny. Pustiměřští prosazovali zachovat z mlékárny sběrnou a zaměstnávat tak zas dvě pracovní síly. „Pruští navrhovali odvoz ze stanoviště přímo. Byly dohady. Německo pruským slíbil ředitel mlékárny v Hořticích – Herolticích, že jim dá mlékárna zdarma vůz pro odvoz mléka a my pruští rebelanti (Antonín Soldán, starosta Německých Prus, Karel Smékal z č. p. 18, František Ambroz z č. p. 100 a Stanislav Knap), jak nám pustiměřští říkali, jsme udělali dům od domu soupis, kdo je pro přímý a laciný odvoz a kdo pro sběrnou. Všichni pruští mimo Kašpara Provazníka č. p. 33

Rolnická mlékárna v roce 1908.

Od počátku listopadu 1922 se začalo v mlékárně zase pracovat, aby podnik oživil a stroje se úplně nezkažily. Pobízela k tomu také zemědělská rada. Teď se platilo mléko podle množství tuku, jež obsahovalo – 40 haléřů za 1 %. Mléko mívá 2 % - 5 % i 5,4 % tuku. Vyrábělo se máslo i tvaroh. Prodávalo se

a Josefa Šmehlíka č. p. 17 podepsali se pro odvoz přímo.“ píše kronikář Antonín Soldán. Také pustiměřští nelenili. Obcházel, slibovali, a když se ředitel mlékárny vyvlékl ze slibu darování vozu, pruští znechuceni takovým postupem rezignovali a pustiměřská mlékárna pak byla sběrnou až do roku 1962.

2 Koruna československá.

Za války musila mlékárna dodávat máslo, „jež bylo zrekvírováno“, kam se naporučilo „do Vyškova“. Mléko přes válku odvážel také Václav Komárek – při stěhování se našla mléčná kniha.

Sběrnu mléka pak měl ve svém domě učitel Bohuslav Strmiska, Prusy č. p. 78. V mlékárně se přestalo pracovat po druhé světové válce, kdy se výroba přestala vyplácet. Po státním převratu roku 1948 budovu mlékárny převzal Místní národní výbor v Pustiměř (ovšem bez náhrady) a zřídil tam nejprve družstevní prádelnu, potom se tam lisovalo ovoce na šťávu a víno³ a v letech 1962 - 1963 se přeměnila

bývalá mlékárna nákladem 350.000,- Kčs na mateřskou školu.⁴ Ve školním roce 1963 – 1964 tam našla útočiště 1. třída ZDŠ v Pustiměř a později i obecní knihovna, než se v roce 1974 vrátila na obecní úřad. Od 6. 5. 2023 je zde otevřena v zrekonstruovaných prostorách nová knihovna a třídy ZUŠ Ivanovice na Hané, detašované pracoviště Pustiměř.

Zdroj: Soldánova a Janského kronika.

Zpracovala: Anna Hrozová

Rekonstrukce domu Pustiměř č. p. 166 na mateřskou školu v letech 1962 - 1963. Zdroj: Štolfova foto kronika.

Zrekonstruovaná mateřská školka v roce 1963. Zdroj: Štolfova foto kronika.

„Či só ostatke?“ „Naše!“

Letos jsme mohli po covidové přestávce konečně uspořádat 17. a 18. února 2023 naše tradiční ostatky. Vše začalo koncem loňského roku. Členové a přátelé FK Pustiměř si rozdělili úlohy a každý podle svých možností začal plnit úkoly, které mu v přípravě masopustní merendy připadly. Řízení celé akce se jako i v minulých letech, kdy se nám podařilo ostatky vrátit do kulturního života naší obce, ujal Jiří Petříček ml. Pořádající si rozdělili i jednotlivé role tak, aby se jim podařilo naplnit tento odkaz předků v plné kráse, tak jako tomu bývalo v minulosti.

Prvními stárky byli určení Ivona Skoupá a Dominik Votava, kteří nejprve museli požádat o právo, bez něž by akce nemohla proběhnout. Zastavili se 12. prosince 2022 u paní Evy Filákové, která se právo naučila zdobit od své babičky Marie Koutné, v jejíž rodině se tato dovednost předává z generace na generaci, a požá-

dali ji o jeho zhotovení: „Panímámo naša milá, přišli sme vás poprosit, habeste nám na šabličko právo krásně navázala, sokničkama vyzdobila, habe hodně pevný belo, jak šablička ocelová, habe jako šable vostři holičniko odsódilo, své krásó šak nestrašilo poctivyho vobčana. Do paráde až se dáme, vo právo se postaráme. Habe Vaše roky pevný bely při tem dile vodbornym, neseme Vám kapko léko, co srdéčko podpoři. Prosijó Vás ostatnici, co bodeme jaro vitat v unoru roko toho přištiho: my první stárce, druží stárce Tereza Vidlářová a Jan Brandýs a třetí stárce Andrea Holubová a Ondřej Nohel, policajti Jiří Petříček, Jiří Snídal a Radim Krámpel, sklepníci Radek Kavečka, Marek Kalvastr, Michael Smejkal a výběřci daní Martin Maděra, David Kudýn, David Petržela a Jan Trněný.

2. února 2023 bylo překrásné právo ozdobené všemi sukničkami připraveno. Paní Jitka Strouhalová s rodinou vyzdo-

bila sál. Všichni pořádající svoje úkoly naplnili, a tak se 18. února 2023 v poledne sešla u Školařů spousta tradičních i moderních masek a všichni krojovaní ostatníci s atributy svých funkcí. Nechyběli koně s bryčkou, přijeli až z Tišnova, a historický traktor Václava Komárka se zapražnou „Kačou“, která je domovem u Vávru. Na obecním úřadě pro ně pan starosta Vlastimil Smékal nechal připravit občerstvení a spolu s pracovníky obce nabízel tradiční vdolečky a další pochoutky nejen „maskám“, ale i všem návštěvníkům, kteří přišli naše ostatníky podpořit.

Jakmile se všichni posílili, požádal první stárek Dominik Votava pana starostu o právo pořádat ostatky. Pan starosta se uvolil právo ostatníků do nedělní půlnoci předat za předpokladu, že se bude ostatkové právo bezezbytku dodržovat. Aby nebyl nikdo na pochybách, policajti všechny účastníky a návštěvníky s ostat-

3 Janského a Soldánova kronika.

4 Štolfova foto kronika.

kovými paragrafy seznámili. Na dodržování práva dohlíželi policajti a pokladníci hlídali vaše peníze, které jste jim dávali, když jste právo překročili.

Průvod vesnicí zahájili ostatníci tanečkem s rodiči stárků a panem starostou, jenž provedl první stárkovou Ivonu Skoupou, druhou Kateřinu Kopřivovou, která obětavě nahradila indisponovanou Terezku Vidlářovou, a nezapomněl ani na třetí stárkovou Andreu Holubovou. Poté se pod vedením prvního policajta Jiřího Petříčka a stárků v krojích seřadily masky a další účastníci do průvodu a vydali se vesnicí k Sokolovně, a to vše pod bedlivým okem policajtů. Rodiny stárků připravily pro všechny občerstvení a za to je ostatníci odměnili tanečkem přímo na silnici.

V Sokolovně se návštěvníkům ostatníci představili průvodem za zvuku pochodu. První stárek za asistence policajtů zavěsil právo na bezpečné místo pod stropem sálu Sokolovny. Sklepníci předvedli tradičním bečkovým průvodem, že občerstvení je připraveno. Policajti opět všechny seznámili s ostatkovými paragrafy a začala odpolední taneční zábava pro děti se soutěžemi a sladkými odměnami, jež trvala do 6. odpolední, kdy si ostatníci

právo odnesli do bezpečí. Podobně byla otevřena i večerní zábava pro dospělé. Ta byla nezbytně ozdobena házenou, v níž museli účastníci za taneček s ostatníky navštívit sklepníky Radka Kavečku, Marka Kalvastra a Michaela Smejkalů u stolu se svícny a za poskytnuté pohoštění dobře zaplatit. Při ní výběrčí stůl kromě policajtů hlídali i první stárci s právem, aby nikdo nebyl na pochybách, že je toto konání v souladu s ostatkovými paragrafy. A zase se našel narušitel, který chtěl právo získat jen pro sebe. Nejen stárce, ale i policajti byli ve střehu a právo ubránili, a tak mohla zábava pokračovat dál. Záškodníka čekal zasloužený trest. Jakmile se právo vrátilo na své místo pod stropem, pokračovala zábava do pozdních nočních hodin. Před kuropěním bylo právo opět přeneseno na bezpečné místo a všichni se uložili na několik minut ke spánku.

Ráno Grmelovi, kteří se starali o občerstvení v Sokolovně, připravili ostatníkům silnou polévku, aby mohli pokračovat v ostatkových povinnostech. Jakmile se všichni posilnili, první policajt Jiří Petříček zavelel a ostatníci se vydali vesnicí pro výslužky, které jste jim připravili. První zastávka byla jako obvykle u Vávřů. Péče rodin stárků byla odměněna tanečkem.

Druhý stárek Jan Brandýs věnoval taneček i své původní partnerce Terezce Vidlářové, která se podílela na celé přípravě ostatků spolu s ostatními krojovanými pořadateli. Během oběda v Adélce se spustil silný déšť, který ohrozil pokračování občůzky. Než se ostatníci posilnili, počasí se umoudřilo a na oblohu se vrátilo sluníčko, a tak mohla být pochůzka vesnicí v pohodě dokončena. Po celou dobu policajti hlídali dodržování ostatkového práva a všechny přečiny poctivě trestal třetí stárek Ondřej Nohel a výběrčí daní Martin Maděra, David Kudýn, David Petřela a Jan Trněný poctivě vybírali pokuty. Na večer se ostatníci v Sokolovně rozloučili nejen s ostatky, ale i s kapelou Vřesovankou, která je celé dva dny provázela i při pochůzkách vesnicí.

Ostatky byly zakončeny „dožranou“, při níž si ostatníci pochutnali na získaných výslužkách a zavzpomínali nejen na právě proběhlé ostatky, z nichž pořídil záznam, ale i na ty z minulých let.

Je dobře, že nezapomínáme na tradice, jimiž se řídil život našich předků. A děkujeme všem pořadatelům i návštěvníkům za projevenou přízeň.

Anna Hrozová

Krojovaní ostatníci před Sokolovnou. Foto Jana Musilová.

Policajti - Radim Krampal, Jiří Petříček a Jiří Snídal. Foto Jana Musilová.

Průvod ostatníků obcí. Foto Tomáš Hlobil.

Stárci a stárky - Andrea Holubová a Ondřej Nohel, Kateřina Kopřivová a Jan Brandýs, Ivona Skoupá a Dominik Votava. Foto Tomáš Hlobil.

Starosta obce Vlastimil Směkal a sklepníci Michal Beneš a Michael Smejkal. Foto Milan Julínek.

Myslivecký ples

Prvním plesem letošní sezóny byl již tradičně ten myslivecký. Foto: Anna Hrozová.

Myslivci připravili bohatou tombolu. Foto: Anna Hrozová.

Jak jsme volili prezidenta v lednu roku 2023

Děvčata se ve volebním okrsku č. 1 nezastavila. Také sem přišlo nebývalé množství voličů. Foto: Anna Hrozová.

Volební účast v okrsku č. 2 byla veliká. Foto: Anna Hrozová.

	Pu ¹	PP ²	Pu	PP	Pu	PP	Pu	PP	Pu	PP	Pu	PP
1. kolo ³	590	844	439	625	74,41	74,05	439	625	431	619	98,18	99,04
2. kolo ⁴	592	844	453	635	76,52	75,24	452	635	450	631	99,56	99,37

Kandidát		Politická příslušnost	1 kolo				2. kolo			
			Pustiměř		Pustiměřské Prusy		Pustiměř		Pustiměřské Prusy	
Č.	příjmení, jméno, tituly		hlasy	%	hlasy	%	hlasy	%	hlasy	%
1	Fischer Pavel	BEZPP	26	6,03	32	5,16	X	X	X	X
2	Bašta Jaroslav	SPD	18	4,17	35	5,65	X	X	X	X
*4	Pavel Petr Ing. M.A.	BEZPP	123	28,53	192	31,01	247	54,88	346	54,83
5	Zima Tomáš prof. MUDr. DrSc.	BEZPP	2	0,46	5	0,80	X	X	X	X
6	Nerudová Danuše prof. Ing. Ph.D.	BEZPP	67	15,54	95	15,34	X	X	X	X
+7	Babiš Andrej Ing.	ANO	165	38,28	221	35,70	203	45,11	285	45,16
8	Diviš Karel PhDr.	BEZPP	4	0,92	9	1,45	X	X	X	X
9	Hilšer Marek MUDr. Bc. Ph.D.	MHS	26	6,03	30	4,84	X	X	X	X

+) postupující kandidát

*) zvolený kandidát

Svůj hlas přidal i starosta obce Vlastimil Smékal. Foto: Anna Hrozová.

Zdroj: www.volby.cz.

Zpracovala Anna Hrozová

Z HISTORIE

V našem prostoru pokračovalo osídlení i v době velkomoravské

O Slovanech píše římský dějepisci již v 5. století našeho letopočtu, že žili v dunajské kotlině. To 5. století pronikli na Moravu a do Čech. Nejstarší památkou na ně jsou tzv. „pražské žárové hroby“. Jsou to mělké, ½ m hluboké jámy, někde vyložené kamenem, kde je urna s popelem. Jsou prosté, chudé. Jako dary nebožtíku na poslední cestu: přezka, nožík nebo hřebec, také ocílka. Všechno ze železa. Nad hrobem bývala nízká mohyla.¹

Ač Kelti k nim už přinesli hrnčířský kruh, pokročilý průmysl železa i průmysl ozdobný, *archeologové také dokazují, že Kelti měli už také žací stroj na obilí*, byli první Slované zaostalí. Teprve v 7. a 8. století, kdy se počala organizovat a stavět hradiště, byla jejich keramika vyspělejší. Již užívali hrnčířského kruhu, který poznali první jihomoravští Slované. Nádoby byly s ornamenty a uchy. Z těch dob je více zpráv.² Jako slovanské hradiště sloužila ostrožna Hradisko u Zelené Hory podle nalezeného keramického materiálu prokazatelně již od 8. století. Slované stále bydleli v zemnicových domcích, po nichž zůstalo na našem Hradisku množství slovanských jam. Domky nad nimi byly dřevěné, vymazané hlínou, našly se i zbytky domku, který byl vymazaný hlínou a následně vypálen. V nich se při archeologických vykopávkách nacházely zbytky ohniště nebo pícek. V severním rohu bylo objeveno několik zásobnicových jam s násypným hrdlem krytých přístřešky, které sloužily jako obilnice. V jedné z těchto jam, v hloubce 360 cm, ležela úplná kostra velkého psa. Zásobnicové jámy byly kryté přístřešky. Našlo se i chráněné ohniště mimo dům. V domě mívali Slované kamenný sporák, nástěnnou pec na chleba a obilí mleli mezi dvěma kameny. Svoje domky si zdobili.³

Kromě střepů z nádob získali archeologové, vedení Čeněkem Staňou, ze slovanských jam a vrstev četná kostěná šídla, hlíněné přesleny, bronzovou náušnici prostého typu, skleněné korálky. Tavicí pece a ková-

ři byli v každém sídelním místě. Na našem Hradisku se našly převážně předměty, které byly součástí postrojů koní, kovové nástroje a další rozmanité železné předměty.

Z této doby pravděpodobně pocházelo panské hlinitodřevěné sídlo, centrum tehdejšího hradiska a jeho okolí.

Pozůstatky po osídlení, které jsou na ostrožně patrné prostým pohledem nebyly rozrušeny, aby mohly být prozkoumány v pozdějším průzkumu jako nenarušené.

Podle slov Profesora Vojtěcha Procházky v době, kdy Slované obsadili naše kraje, asi tak kolem roku 500 našeho letopočtu, byly přírodní podmínky úplně jiné. Hluboké pohraniční hvozdy táhly se hluboko do středu země a jen pruhy v nížinách, při řekách a údolích byla prosta lesů. Tam se také prvně lid usazoval. Slované nepřišli tam jako zemědělci. Spolehlivé zprávy říkají, že to byli kočovníci nemající pevných sídel, že jako pastevci a lovci měnili často svá sídla sdružená v rody nazvané jménem zakladatelovým: Heroltici, Nezamyslici, Chválkovici apod. Jediným jejich bohatstvím byla stáda dobytka. Teprve v 7. století přichází další stupeň vývoje. Rody se usazují ve stálých sídlištích – dvorcích. Kočovní kmen se mění na zemědělce. Kolem dvorců tvořily se řady stavení více méně v pravidelném kruhu kolem prostorné návsi, na níž se může v čas nebezpečí soustředit všechen dobytek. Obytná stavení hleděla všechna na náves. Za nimi byla hospodářská stavení, pak zahrady a v nich mlaty „humna“. Teprve později vznikaly stodoly. Potok tekla obvykle těsně za vsí a k němu vedla úzká ulička. Takový jest nejstarší typ slovanských osad, které vznikly v VII. a VIII. stol. a které dostaly název dle tvaru „okrouhlíce“.

Na Vyškovsku jsou to: Boškůvky, Drnovce, Drysice, Chvalkovice a Podivice. Kruhový tvar vesnice měl

1 Janského kronika.

2 Janského kronika.

3 Staňa, Čeněk (1977): „Archeologický výzkum pohřebiště při románské rotundě v Pustiměři“, ÚVTEI – 73332, in: Poulík Josef, odpovědný redaktor (1980), Přehled archeologických výzkumů, Archeologický ústav ČSAV, Brno, obr. 29 tab. 9., vydáno jako rukopis s.: 83.

Staňa, Čeněk (1963): „Zjišťovací výzkum na hradisku Zelená Hora u Vyškova na Moravě“, tab. 31, in: PV 1963.

účel především obranný. Snad odpovídal také společenskému řádu našich předků, v němž členové rodiny zůstávali pohromadě na společném majetku. I když není zcela prokázáno, pravděpodobným původním zřízením rodinným u nás byla zádruha, tj. rodinný svazek pocházející od společného předka, jehož potomci zůstávali i se svými dětmi a pracovali na společném majetku pod správou stařešiny rodu. Chtěl-li se někdo oddělit (*se svým podílem*), pozbyl právo na zbylý majetek. Tvořil se tak rodinný nedíl – zakázaný u nás teprve obnoveným zřízením zemským r. 1628.⁴

Prvním slovanským územním uspořádáním byla v 7. století na našem území tzv. Sámova říše, viz vánoční Pustiměřský zpravodaj 2022.

Pokud se zaměříme na území bývalého Československa na počátku 9. století, rozlišíme zde tři zásadně odlišné oblasti se svébytným vývojem. Západ sevřený prstencem českých hor obývaly české kmeny a tato oblast se nazývala Bohemií, teprve později Čechy, podle teze Dušana Třeštíka zřejmě spojeny do nějakého kmenového svazu Čechů čili Bohemanů.⁵

Druhou a v té době nejpodstatnější a nejrozvinutější oblastí byla Morava, tedy přesněji území kolem stejnojmenné řeky. Dnes jde o plochu jižní a střední Moravy. K tomu bychom mohli přidat země ještě více na jih až k Dunaji a dnešní Bratislavě. Právě tam společně s pozdějšími velkomoravskými centry, jakými byly Mikulčice, Pohansko či Staré Město u Uherského Hradiště, kladou někteří historici pravděpodobné centrum někdejší říše franckého kupce či velmože Sába. Kronikáři zdejší oblast nesledovali a nepsali o ní. Proto mohl kmenový svaz navazující na takzvanou Sámovu říši klidně přetrvat až do začátku 9. století, přestože se zřejmě měnila oblast jeho vlivu, jak jednotlivé kmeny odstupovaly nebo se přidávaly. Plynuce se mohl transformovat ve Velkomoravskou říši.

Když tedy ponecháme stranou východní Slovensko i severní Moravu a Slezsko, kde byl vývoj ještě úplně jiný, zbývá nám třetí část území. A to právě Nitransko, tedy oblast dnešního západního Slovenska (s výjimkou onoho kousku kolem Bratislavy). Dříve se předpokládalo, že na počátku 9. století existovalo nějaké Nitranské knížectví, kde vládl kníže Pribina, kterého kolem roku 830 vyhnal moravský kníže Mojmir. Tím měl dobýt území svého místního rivala a založit tak

Velkomoravskou říši. Podle Dušana Třeštíka Pribina původně nebyl žádným nitranským knížetem, ale Moravanem, jehož Mojmir I. pověřil místní správou území poté, co ho Moravané někdy ve dvacátých letech 9. století dobyli. Podle archeologických nálezů to totiž vypadá, že v Nitransku před rokem 820 žádná hradiště nestála, na rozdíl od Moravy. To by napovídalo tomu, že Moravané sice Nitransko opravdu „dobyli“, ale ve skutečnosti nešlo o žádné rivalské knížectví na podobné úrovni.⁶

K roku 822 se váže první zmínka o Moravanech v historických pramenech. Tehdy se zúčastnili všeobecného sjezdu ve Frankfurtu, jenž svolal francký císař Ludvík Pobožný, syn Karla Velikého. Měly se na něm probírat záležitosti východní části Francké říše a k ní vázaných území. Podle toho to vypadá, že Moravané byli nějakým způsobem poplatní Francké říši a odváděli jí zmíněný tribut. Ostatně do Frankfurtu přijeli stejně jako ostatní podřízení náčelníci (z nichž mnozí byli pohané) s „dary“ pro císaře.

Na budoucím velkomoravském území začalo křesťanství hrát významnou roli koncem 8. století. Roku 798 Karel Veliký po tuhých bojích rozvrátil Avarský kaganát, což Slovanům žijícím na území Moravy přineslo možnost užšího kontaktu s Franckou říší. Rozpad avarské říše a setkání s vyspělou franckou kulturou tak zavdalo impuls k počátkům christianizace Moravy. Franští a bavorští duchovní si zřejmě velmi dobře uvědomovali nutnost komunikace se Slovy v jejich jazyce, neboť právě až po navázání jazykového kontaktu mohly být rozvíjeny další misijní aktivity. Jazyk, který dnes označujeme termínem „praslovanština“, byl údajně vyučován v řezenské klášterní škole, a zejména salcburská misie už počátkem 8. století u panonských, korutanských a rakouských Slovanů používala slovanštinu při kázáních a modlitbách. Členové misie se údajně také zasloužili o vytvoření základního slovanského názvosloví pro důležité církevní pojmy a instituce a o přeložení základních modliteb církve. Misijní postupy vedoucí ke křtu se ne vždy děly na dobrovolné bázi a křest samotný často zneužívala světská moc, která na nové „věřící“ uvalovala záhy po křtu těžké daně. Duchovní se naopak běžně účastnili vojenských výprav, čímž si pochopitelně také mnoho sympatií pohanského obyvatelstva nezískali,

4 Janského kronika, ss. 16-17.

5 Čechy však neměly téměř nic společného s Velkomoravskou říší, s výjimkou asi šesti let na konci vlády moravského knížete Svatopluka (894), který si je podmanil a zavázal tributem. Nicméně po jeho smrti se čeští Přemyslovci obrátili zpět k Východofrancké říši, kam platili tribut předtím a Moravu tím opustili.

6 Bylo to zkrátka území méně rozvinutého slovanského kmene, kam Moravané zřejmě ve dvou vlnách postupně pronikli, dosadili tam své velmože jako správce a začali tam stavět hradiska, jaké znali ze své původní domoviny. To přece jen vrhá na údajný první společný stát Čechů a Slováků poněkud jiné světlo, i když pomineme skutečnost, že žádná zmínka o Slovácích ze středověku neexistuje.

neboť se v očích prostého obyvatelstva stali součástí obrazu násilí a utrpení. Ani metoda sociální diskriminace, úspěšná spíše na již částečně christianizovaných územích, která zakazovala například stolování nebo sňatky s nepokřtěnými, obraz křesťanství coby náboženství lásky příliš nedokreslovala.⁷

Pojďme si v těchto kulisách popsat trochu blíže situaci na Moravě po roce 800. Nemáme o ní sice žádné písemné zprávy, takže nemůžeme tvrdit nic jistého, přesto můžeme zhruba tušit, jak zdejší uspořádání mohlo vypadat. Francké prameny neurčitě naznačují, že před rokem 822 proběhl mezi Moravany nějaký mocenský boj, jehož důsledkem pak bylo obsazení území na sever od Dunaje a budování nových hradišť na úpatí Bílých Karpat. Vzešel snad z tohoto boje vítězně právě Mojmír I., který se pak profiloval jako budoucí vládce Velké Moravy? Je to možné, byť musíme vzít v úvahu, jaké politické uspořádání měl moravský kmenový svaz, jehož existenci předpokládáme, ať už navazoval na tradice Sámovy říše či nikoliv.

Kmen jako takový se pravděpodobně skládal z více či méně vesnic, jimž dohromady vládl nějaký místní vladyka (velmož či náčelník) z nejvýznamnějšího rodu dané oblasti. Dušan Třeštík nazývá tyto rody *gens* a jejich jménem se mohl pak nazývat i celý kmen, jak uvádí i Profesor Vojtěch Procházka, viz výše. Problém je v tom, že jména jednotlivých moravských kmenů neznáme. A je otázka, jakým způsobem se pak tyto kmeny spojovaly do svazů, jejichž účelem byla především společná obrana a případně výměna zboží, tedy obchod.

Vzhledem k velikosti Moravy bychom mohli připustit, že tito menší vladykové se scházeli jednou za čas na společné radě a v případě potřeby si mezi sebou volili svazového vůdce, jako byl dříve Sámó či později Mojmír. Tento vůdce pak mohl vládnout i kmenovému svazu, což však nemuselo být trvalé. Někdy mohl být mocnější náčelník jiného kmene patřícího do téhož svazu. Můžeme přitom předpokládat, že v mírových klidných dobách takového vůdce ani nepotřebovali a rozhodovali se kolektivně, z čehož pak v 19. století vznikly úsměvné teze o rané slovanské demokracii. Přitom kolektivní rozhodování bylo typickým znakem kmenového uspořádání.

Další možností je, že mezi vladyky a svazovou vládou existoval ještě jeden mezistupeň v podobě místního knížete, jenž spojoval několik (či několik desítek)

vladyků pod svoji správu. Takový kníže by pak zřejmě sídlil na raném hradišti, které si však ještě zdaleka nemůžeme představovat tak rozvinuté a opevněné, jako pozdější velkomoravská hradiště. Nicméně právě na těchto místech (v Mikulčicích, Pohansku či na Starém Městě u Uherského Hradiště) mohli místní vládci sídlit. A teprve společně dohromady pak vytvořit jádro kmenového svazu, v němž nerozhodovaly desítky či dokonce stovky malých vladyků, ale jen několik mocných knížat s podporou svých rodů. Mezi nimi mohlo dojít ke zmíněným mocenským bojům, z nichž potom vzešel vítězně Mojmír I.

V tomto světle si můžeme představit, jak Morava provádí postupnou expanzi na území Nitranska a Mojmír pak dosadí do místní správy jednoho z původních moravských knížat, případně člena některého z těchto *gens*. Tím se dostáváme obloukem zpět k Pribinovi, který si na získaném území vedl velmi úspěšně, vybudoval nejen zmíněná hradiška, ale dokonce zde nechal roku 828 vysvětit i kamenný kostel. To naznačuje, že byl už v té době křesťanem, byť máme zmínky o jeho křtu až po jeho vyhnání. Nicméně měl za manželku bavorskou kněžnu z významného rodu Vilémovců, která by si ho jako pohana určitě nevzala.

I tato skutečnost každopádně naznačuje, že Pribina výrazně mocensky posílil, což mohl Mojmír pocítovat jako nebezpečnou konkurenci svým ambicím. Proto ho z Nitry zkrátka vyhnal. K žádné válce ani dobývání přitom nemuselo dojít, ostatně o něm nemáme žádné zprávy. Mojmír mohl prostě jen uplatnit svůj vliv v kmenové (či svazové) radě, vynést nad Pribinou soud a vypudit ho tak ze země. Víme o tom především díky dalšímu Pribinovu osudu, který byl zaznamenán ve franckých pramenech.

Mojmírovská říše, náležející střední době hradištní trvající v 9. a 10. století, mezi své významné hraniční pevnosti kladla i tvrz na ostrožně u Zelené Hory, která se vypíná nad do široka se otevírající vyškovskou bránou a kolem níž vedla významná obchodní cesta, tzv. Jantarová stezka protínající Evropu od severu k jihu.

Vojenská hraniční pevnost na našem Hradisku byla podle archeologických nálezů z let 1962 – 1963 a 1965 zprvu chráněna palisádou z pevných kůlů zasazených do kamenných základů. Později zde postavili novou mohutnou hradbu s dřevěnou konstrukcí a čelní kmennou na sucho kladenou oboustranně

7 Změna v tvrdých církevních postupech přišla až během druhé poloviny 8. století, a to zejména zásluhou anglosaského mnicha Alcuina z Yorku. Ten působil na dvoře Karla Velikého a coby králův rádce navrhl nový systém christianizace. Namísto dosavadních násilných křtů, často vynucených pod pohrůžkou smrti, nabídl rozvolněnější postup, pro pohany víceméně dobrovolný. Kandidáti křtu se během něj nejprve měli naučit nazpaměť Modlitbu Páně (Otčenáš) a Vyznání víry (Credo), v druhé fázi měl proběhnout křest samotný a v poslední části pak bylo čerstvě narozeným božím dítětem vyloženo Desatero a nauka o hříších a trestech.

lícovanou zdí, jejíž základ měl šířku 60 cm. Tato hradební zeď byla postavena na destrukci staršího opevnění, které bylo spáleno velkým požárem. Z dřevěných pozorovatelů viděli obránci daleko do široké přírodní brány, která se před nimi otvírala od severu k jihu. Viděli drobné chaloupky vystupující ze země i pachtící se človičky, dolující z rodné hroudy v potu tváře drobky potravy na stůl nejen svůj, ale i na stůl svého pána sídlícího nahoře za kúlovou hradbou.

Mojmírovská říše si udržela ekonomickou nezávislost podle Martina Vyhody i díky obchodu s otroky, kteří byli po Dunaji odváženi do Benátek. Jak získávali tyto obchodníci svoje zboží? V neklidné době se část z nich rekrutovala z poražených a zatčených nepřátel dobývaných území, část byla odchycena při nájezdech do sousedních kmenových svazů. Pokud ale zrovna neprobíhala žádná bitva, v níž by se získávalo zboží drancováním a odchytáváním zajatců, tak neváhali obyvatelé vesnic napadat své sousedy a opatřit si mladé muže k prodeji do jižních krajů na jejich území a zároveň se zmocňovali jejich žen, které zůstávaly na místě a staraly se nejen o hospodářství, ale i o potomky cizích bojovníků, což se stalo zdrojem rozdílů v národní genetické výbavě mužů a žen, které vykazovaly stabilnější genetickou výbavu vázanou na chromozom x, zatímco muži oplývali větší variabilitou alel vázaných na chromozomy. To se dodnes projevuje na vzhledu obou pohlaví.⁸ Po nějaké době se situace opakovala, ovšem zdrojem otroků se stala vesnice, které se její nájezd podařilo oplatit postiženými usedlíky. Nikdo si tehdy nebyl jist svým sousedem. Tak nejen v bojích s nepřáteli, ale i v místních šarvátkách postupně získala mojmírovská dynastie velký majetek a díky okázalé spotřebě respekt okolních kmenů. Mojmírovci neustále bojovali a rozšiřovali území svého vlivu. Pořizovali nákladné zbraně

a další věci, které dávali na odiv. K vlastní Mojmírovské říši, na jejíž severní hranici leží naše Hradisko, patřila i území, která byla spravována tributálně. Za úplaty jim mojmírovci zaručili bezpečí a ochranu. Tak bylo spravováno například i Olomoucko, které bylo takto součástí širší mojmírovské říše.

Ludvík II. Němec⁹, první východofrancký král, posílal do Mojmírovy země vojáky. A posílal i kněží. Ti měli držet Mojmíra v jeho knížectví, stejně jako jeho lid, se skloněnou hlavou a v poslušnosti u bran Východofrancké říše. Ale Mojmír se vzpouzel. Směřoval totiž k zásadnímu kroku, kterým výrazně posílil svou mocenskou pozici ve střední Evropě. Roku 831 totiž přijal z rukou pasovského biskupa Reginhara oficiální „křest všech Moravanů“. V našich krajích tím proběhla takzvaná christianizace shora. To znamená, že novou víru nejprve přijaly elity a postupem času ji pomoci misí rozšířily i mezi běžný lid. Podle údajů Života Metoděje působilo ještě před příchodem Konstantina a Metoděje na Moravě velké množství jiných misionářů, neboť poslové k byzantskému dvoru tlumočili císaři Michaelu III. tato slova: „Přišlo k nám mnoho křesťanských učitelů z Vlach, z Řecka a z Němec, a ti nás rozličně učili.“¹⁰

Přítomnost řeckých duchovních v oblasti Velké Moravy naznačují kromě Metodějeva životopisu i archeologické nálezy.¹¹

V souvislosti s misii na Velkou Moravu začalo pronikat křesťanství také do sousedních Čech.¹²

Pro každého pohanského vládce té doby byl křest velmi zásadní a často těžký krok, protože to znamenalo rozloučení se staletými tradicemi předků a přijetí úplně nového vidění světa. To mohlo zásadně podkopat jeho pozici, pokud ji neměl dostatečně zajištěnou, protože stařešinové a vladkové jeho kmene se často proti takovému radikálnímu zvratu pochopitelně bouřili.

8 Podobně viz: Genetika otrokářství: v USA nejčastěji končili lidé z Konga a Angoly - iDNES.cz

9 Asi 805–876. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

10 Na Moravě skutečně již před příchodem Konstantina a Metoděje působili také řečtí kněží, kteří přicházeli zejména z byzantských držav v Dalmácii.

11 Například kostel v Sadech u Uherského Hradiště nemá z architektonického hlediska obdobu ve Francké říši ani v Bavorsku, ale podobné stavební prvky můžeme najít právě na sakrálních stavbách dalmatsko-istrijské oblasti. Řečtí misionáři z dalmatské oblasti také ovládali tehdy ještě poměrně jednotný slovanský prajazyk, díky čemuž je velkomoravská společnost nevnímala jako cizorodý prvek.

12 Dne 13. ledna roku 845 navštívilo východofranckého krále Ludvíka Němce čtrnáct českých knížat, která se nechala i se svými družinami pokřtít. Jednalo se pravděpodobně spíše o politický akt, kterým české prostředí reagovalo na obavy z možného tažení Ludvíka proti „pohraničním“ Slovanům, mezi které Češi patřili – nelze jej tedy pokládat za důkaz o přijetí křesťanství celým kmenovým společenstvím.

Představy Čechů o rovnosti a jednotě křesťanů ovšem vzaly za své hned následujícího roku, kdy Frankové napadli (již od roku 831) formálně křesťanskou Velkou Moravu. Trvalejšího charakteru se tak ukázal být až křest přijatý knížetem Bořivojem a jeho manželkou Ludmilou z rukou moravsko-panonského arcibiskupa Metoděje o téměř čtyřicet let později, mezi roky 882 a 884.

Pro knížete to byl však zcela zásadní krok, protože ho potom okolní mocní křesťanští vládci přijali do své společnosti, zatímco jako pohan by u nich měl podřadné postavení a nemohl by s nimi ani jíst u společného stolu. Už proto je zjevné, že Mojmir nemohl vystát konkurenci v Pribinovi, který se zjevně chystal k podobnému kroku a možná se chtěl Mojmirovi svým vlivem a mocí vyrovnat. To vládce Moravanů nemohl dopustit a Pribinu včas vyhnal. Nová říše, která se oprostila od kmenových tradic a měla mít silnou centrální vládu, musela vyrůstat na křesťanských základech. Křesťanské vidění světa totiž umožnilo i typ oficiální správy po vzoru Francké říše Karla Velikého.¹³ Ve skutečnosti to samozřejmě neznamenalo, že běžní obyvatelé moravských vesnic by náhle spálili modly svých bůžků, postavili kostel a začali se učit křesťanské modlitby.

V naději, že bude povolnější, věnoval Ludvík II. Němec velkomoravský stolec Rostislavovi.¹⁴ V začátcích jeho vlády se nadále stupňoval tlak Východofrancké říše a Ludvík II. Němec a jeho syn Karloman II. se snažili dostat Rostislavovu říši (předstupeň národního státu v Evropě) pod svůj vliv mimo jiné i prostřednictvím pasovských kněží, jež kázali v latinském, řeckém a aramejském jazyce, kterým obyčejný člověk nerozuměl. Rostislav se tedy nejprve obrátil na papežský stolec, aby se dostal pod jeho ochranu. Moravané si zaslouží mít svého biskupa! Proč by měli frankům odvádět dvakrát nejen císaři, ale i biskupovi?¹⁵ Papež Mikuláš I. ale jeho žádost nevyslyšel. Ludvík II. Němec byl mocný spojenec. Nebylo radno, popudit ho proti

sobě. Rostislava nikdo neznal... „Snad byzantský císař Michael III. by mohl pomoci.“ Poslové donesli list: „*Lidé naši od pohanství odstoupili a křesťanský zákon zachovávají, nemáme však učitele takového, který by nám našim jazykem pravou víru křesťanskou vyložil, aby i jiné země, toto vidouce následovaly nás. I pošli nám, pane, biskupa i učitele takového. Neboť od vás na všechny strany vždy dobrý zákon vychází.*“¹⁶ „pošli nám biskupa a učitele... Pošli nám muže, který by upravil náš zákon ...“¹⁷ Volba přišla na soluňské bratry. Výmluvný Konstantin¹⁸, knihovník a archivář samotného císaře se nezalekl ani Saracénů¹⁹, kde obhajoval křesťanské ideje proti islámskému učení. Pro Velkou Moravu vytvořil nové písmo pro staroslověnskou liturgii – cyrilici (zjednodušenou hlaholici). S bratrem překládali nejdůležitější části písmo pro své budoucí žáky v nové domovině tak, aby mohli v co nejkratší době ve srozumitelném jazyce kázat na Moravě i jejich moravští žáci. Na místo dorazili v roce 863, převzali církevní organizaci pasovských, kteří byli vyhnáni ze země, a hned začali kázat ve srozumitelném jazyce. Pasovští protestovali a Rostislav je musel vzít zpět. Ti, nemaje již argumentů, jimiž by ubránili svého proroka v očích obou bratrů, pokusili se Konstantina otrávit. Mladé tělo sice jed přemohlo, ale zůstalo oslabeno. Metoděj se jako zkušený archont města Styrmonu²⁰ vyznal v právu a organizaci byzantské i římské obce.²¹

Právě tyto bratry vybral Michael Rostislavovi, aby pomohli v jeho snaze osvobodit svůj lid od franckého útlaku. Ten chtěl původně biskupa, který by se stal

13 V současnosti poměrně diskutovanou myšlenkou je teorie o působení iroskotské misie, která mohla na Moravu přinést křesťanství již během druhé poloviny 8. století. Za důkaz jejich přítomnosti se obvykle považuje nález v Modré u Velehradu – jedná se o základ kostela, jehož půdorys velmi pravděpodobně vychází z tamější církevní architektury.

14 846–870 velkomoravský kníže. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

15 Obojí kněží zde nejpravděpodobněji působili vedle sebe, problémy přišly až v době vysvěcení Metoděje misijním arcibiskupem pro Moravu, Nitransko, Panonii a Smyrnu, který také mohl světit domácí kněze. In: Vepřek Miroslav (2013) Cyrilometodějský literární a jazykový odkaz In: Krok, Kulturní revue Olomouckého kraje 2013, 10. Ročník, číslo 5, s 15

16 Údajný dopis knížete Rostislava byzantskému císaři, Život Konstantinů in: Fontes rerum Bohemicarum I [online]. Filozofický ústav AV [cit. 2016-06-18]. Kapitola Život sv. Cyrila, s. 27. Dostupné v archivu., vzhledem k výše uvedeným skutečnostem pravděpodobně list neobsahoval zmínku o liturgii ve staroslověnském jazyce, neboť se v určité formě používal.

17 Viz „Život Metodějův“. In: http://www.moraviamagna.cz/legendy/l_zk01.htm.

18 847 vysvěcen na kněze a jmenován knihovníkem mladého císaře Michaela III. In: http://www.moraviamagna.cz/legendy/l_zk01.htm.

19 V roce 851, viz „Život Konstantinův“. In: http://www.moraviamagna.cz/legendy/l_zk01.htm.

20 Od roku 835 do roku 845. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

21 Praktickou zkušenost ve vedení církevní komunity získal jako igumen v klášteře Polychrom v býthijském Olympu, kam se za ním na čas odebral do samoty i jeho bratr Konstantin. Oba se znovu osvědčili i v Chazarské říši na břehu Černého moře, kde na přání svého císaře zavedli byzantské právo a učili křesťanské nauce.

hlavou církve na území jeho říše. Byzantský císař však nechtěl riskovat problémy ve vztahu s papežským stolcem. Igumen Metoděj a filosof Konstantin, podle jeho předpokladu nikým nepozorováni, dorazili z Konstantinopole po Dunaji a Moravě až do Rostislavova hradiště, bájněho Veligradu. Dnes nikdo už neví, kde se nacházelo.²² A nepřišli s prázdnou. Přinesli mu nové písmo a překlady částí „Pisma svatého“. Oba bratři se narodili v Soluni drungariovi Lvovi. Konstantin byl jeho sedmým dítětem, Metoděj byl starší. Sami byli Řekové a slovanská řeč byla jejich druhou přirozeností. Pravděpodobně jejich matka nebo chůva byla slovanského původu. Na žádnou misii se tak nepřipravovali, jako mezi Slovy. Konstantin i Metoděj si mysleli, že slovanský národ si zaslouží mít postavení jako jiné velké národy. A k tomu potřebuje mít svoje písmo, kultivovaný jazyk i vlastní kněží. Už v Konstantinopoli překládali do Moravanům srozumitelného jazyka části písma svatého nutné pro kázání jejich slovanských žáků. První z nich s nimi přišli na Moravu. Ve Veligradu kníže Rostislav zprvu nedůvěřivě hleděl na tyto dva znavené muže, kteří měli vychovávat jeho lid. Pobledlý Konstantin se ujal slova. Stejně jako prostí lidé v této zemi ani sám Rostislav se nemohl odtrhnout od jeho úst. Tak si hned při prvním setkání s moravským vladařem získal jeho důvěru. Kníže vykázal jemu, jeho bratrovi i jejich žákům nejčestnější místo ve svém domě. Vyhradil jim také kostel, kde mohli rozvíjet slovanský jazyk i církevní nauku spolu se všemi svými nejvěrnějšími žáky. Brzy se vydávali do okolí. Nakonec celou zemi prochodili křížem krážem a všude kázali Písmo svaté v Moravanům srozumitelném jazyce. Často se museli soluňští bratři i se svými žáky skrývat před franckými vojáky vedenými Karlomannem, nejstarším synem Ludvíkovým. Museli také ustupovat pasovským kněžím, kteří se nechtěli vzdát svých církevních úřadů, podléhajících pasovskému arcibiskupství ve východofrancké říši. Přese všechno to protivenství se jim dařilo vykládat písmo svaté srozumitelně i těm nejchudším po celé zemi.

22 Během historického bádání býval Veligrad ztotožňován s mnoha místy na dnešní východní Moravě či západním Slovensku, nejčastěji pak se Starým Městem u Uherského Hradiště a Valy u Mikulčic. In: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Veligrad>.

23 In: Vepřek, Miroslav (2013): Cyrilometodějský literární a jazykový odkaz. In: Krok, Kulturní revue Olomouckého kraje 2013, 10. Ročník, číslo 5, s.: 15.

24 Je pravděpodobně předobrazem mýtického Přemysla Oráče. In: <http://www.moraviamagna.cz/tabulky/t20orac.htm>.

25 Vládci, vojáci, úředníci, obchodníci, řemeslníci, zemědělci, In: Vepřek, Miroslav (2013): Cyrilometodějský literární a jazykový odkaz. In: Krok, Kulturní revue Olomouckého kraje 2013, 10. Ročník, číslo 5, s 15.

26 Měšek I., někdy také nazýván Mečislav, (asi 935 – 25. května 992) byl nejstarším historicky doloženým polským knížetem z rodu Piastovců. První zpráva o něm pochází z roku 963. Zemřel v roce 992. S jeho vládou bylo spojeno dokončení územního formování polského státu – k pravděpodobně zděděnému Velkopolsku, Mazovsku a oblasti v okolí Sieradze a Łęczycy připojil přinejmenším Slezsko a Západní Pomoří.

Zakládali církevní školy po různých místech Moravy. Modly se začaly vytrácet z vesnic. Vyšší vrstvy – vládnoucí třída, obchodníci i vyšší služebníci už dříve přijímali jednoho Boha²³, ale nejnižší vrstvy obyvatel se stále klaněly Bohům pohanským. Kázání Konstantina a Metoděje však byla tak působivá, že se stále více i ty obracely k Bohu jedinému.

Druhým úkolem, neméně důležitým, pro který byli soluňští bratři přizváni na Velkou Moravu, byl požadavek, aby upravili i zákon, jímž by se celá země řídila. Rostislav chtěl, aby jeho lid opustil zákony, které se lišily hradiště od hradiště, zákony připomínající italskou vendetu, řídící se pravidlem „oko za oko“, „zub za zub“. V byzantském i římském právu zkušený Metoděj se pokusil upravit zákon své země pro Rostislavův lid. Úkol to byl nelehký v době neustálých vojenských nájezdů. Také úroveň uspořádání společnosti byla velice odlišná. V Rostislavově zemi se příliš nelišilo postavení vládce od postavení ostatních členů společnosti. Sám Rostislav, byl nazývaný „knížetem oráčem“.²⁴ Zato v centru Byzantské říše byla společnost už rozvrstvená podle druhů úkolů, které v ní skupiny obyvatel plnily.²⁵ Také úroveň vzdělání tam byla vyšší. Přece se podařilo pro Velkou Moravu vytvořit jednotné základy pro soudní praxi jak církevní, tak občanskou. Organizace Velké Moravy vykazovala pod vedením Mojžírovců vysokou efektivitu. Nezávislost na sousedních státech podporovaná papežským stolcem, jemuž se jako první kníže Rostislav zavázal poslušností, se stala pro ostatní země pozdější visehradské smlouvy vzorem státního uspořádání. Polský kníže Měšek I., který Na našem Hradisku se svou družinou nějakou dobu pobýval, dokonce odvozoval vznik své dynastie od dynastie Mojžírovské. Právě železná ostruha s háčky a další z železných předmětů zde nalezených dokládají tu přítomnost silné polské vojenské osádky. Také v polských archivech se nacházejí zmínky o našem hradisku z této střední doby hradištní.²⁶ Asi už roku 867 se podle pověsti dostali soluňští bratři i na naše Hradisko u Zelené Hory.

Podle Dr. Mencla právě u nás v místě, kde dnes stojí zbytky rotundy sv. Pantaleona, Konstantin a Metoděj založili školu, tzv. narex – církevní školu staroslověnské liturgie.²⁷ Byla to předsíní přistavěná ke vchodu do svatyně, v níž bylo možno v zimním období i zatopit – zpočátku na otevřeném ohništi. Žáci zde mohli i přespávat. Konstantinovi a Metodějovi žáci, kteří s nimi dorazili až sem, učili číst a psát i tady nové žáky z blízkého i vzdálenějšího okolí hlaholicí²⁸ ve staroslověnském jazyce²⁹, aby i oni byli schopni mezi svými šířit Slovo Boží.

Brzy se Konstantinova a Metodějova družina i tady začala vydávat do okolí. Kázali v dnešních Hamiltonech v místě, kde se nyní nachází kaplička „Strachotínka“, vydali se do dnešních Podivic a Ondrátic, také mezi poli v Prusích u Pustiměře býval drobný pomníček připomínající jejich stopu v krajině. Vraceli se sem na hradiště do bezpečí jeho hradeb. Cestou mezi Zelenou Horou a Podivicemi kázali v místě, kde se dnes říká „U škaredého dubu“. Původní cestu do Vyškova chrání i dnes Boží muka,³⁰ připomínající význam soluňských bratří pro naše území, stejně jako jim zasvěcený boční oltář pustiměřského kostela sv. Benedikta.

Hned v následujícím roce³¹ se Konstantin a Metoděj i se svými žáky vydali k papeži, aby uznal ne-

jen jejich staroslověnskou liturgii, ale také aby jako jím vysvěcení kněží mohli na Velké Moravě působit, tak jako pasovští. Kníže Rostislav jim věnoval na cestu 200 otroků, ale Konstantin s Metodějem je propustili na svobodu. Cestou do Říma šířili úspěšně svoje učení i v zemi Kocelově³². Sláva soluňských bratří předcházela jejich kroky. V Benátkách výpravě přišel v ústřety i sám papež Hadrián II., který je přijal s nejvyššími poctami jako krále. Oslabený Konstantin s Metodějem před ním zaníceně hájili staroslověnský jazyk, staroslověnskou liturgii i slovanský národ. Hadrián II. uznal jejich argumenty a staroslověnskou liturgii schválil a podpořil. Nemocný Konstantin vstoupil do jednoho z řeckých klášterů, vysvěcen byl koncem roku 868 a přijal jméno Cyril. Po několika týdnech na začátku roku 869 však zemřel.³³ Metoděj s žáky u papežského stolce pobýval několik dalších měsíců. Byl vysvěcen misijním biskupem pro Moravu, Nitransko, Panonii a Smyrnu s právem světit kněze staroslověnské liturgie.³⁴

Metoděj nejprve nějaký čas budoval staroslověnskou církevní hierarchii v Panonii a Nitranském knížectví, které spravoval Rostislavův synovec Svatopluk, jenž se tak stal jeho spoluvládce. Brzy však začal Svatopluk splétat pavučinu intrik, aby mohl z knížecího stolce napořád odstranit svého dobro-

27 Mencl, Václav (1957): Románská Pustiměř, In: Zprávy Okresního vlastivědného musea ve Vyškově č.: 4, leden, Vyškov, s.: 1-5.

28 Hlaholice je i z dnešního hlediska moderním písmem, vytvořeným podle zásady: každá hláska má svůj znak (každý fonem má svůj grafem). Cyrilice byla vytvořena v Bulharsku na konci 9. století. In: Vepřek, Miroslav (2013): Cyrilometodějský literární a jazykový odkaz In: Krok, Kulturní revue Olomouckého kraje 2013, 10. Ročník, číslo 5, s.: 15.

29 Jazyk, jímž v té době mluvili Moravané, se nazýval slovanským (praslovanština), teprve v nové době je staroslověština, která se od něj příliš nelišila, vnímána jako zvláštní jazyk. Tamtéž: s.: 14.

30 Boží muka stojí na křižovatce cest „od Podsedků k Chlupatému vývozu (zaniklé cesty od Křižanovic přes Podsedky a tím Chlupatým úvozem k Radslavicím na silnici od Radslavic do Dědic, s odbočkou kus od Boží muky na cestu k Jugankám (s odbočkou cesty do Radslavic, které se říkalo Grétama) a po hraničkách do Grétů a s cestou od mlýna do Grétů, k těm úvozům u Hynzlů a odtud k Dědicím a k Vyškovu. V Godlicích se na popsanou cestu navázala cesta do Radslavic a do Vyškova.“ píše kronikář. Je tam deska s motivem Ježíše ukřižovaného a nápis z roku 2005 hlásající poškození a obnovení této Boží Muky „Zasažena bleskem byla v roce 2005 a v roce 2006 opravena.“ „Boží muka v Grétech“ má ze strany k Dědicím pěkně vypracovanou kamennou desku s postavami sv. Cyrila a Metoděje a nápisem: Na památku tisíciletého úmrtí sv. Cyrila a Metoděje věnovala obec Něm. Prusy 1885. Také z druhé strany jest v Boží muce vsazena deska, ale nápis už je nečitelný. Mimo popsané kříže a Boží muka stávaly v poli ještě dva obrázky. Na podsedkách asi 30 metrů od výjezdu z Tihelně na dřevěném sloupu pod stříškou obrázek Panny Marie a u Zelnisk v rohu pole „Ševňa“ zvaném, též na dřevěném sloupku, ale v zasklené skřínce obraz sv. věrozvěstů. Ten zanikl v padesátých letech při úpravě a zcelování pozemků v JZD a ten první hned po 2. světové válce.

31 V roce 868.... In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

32 Blatenské knížectví (Panonie) – Kocel (původním jménem Gozil) byl synem Pribinovým.

33 14. února 869. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

34 Roku 869. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

dince. Neváhal se proti němu spojit s úhlavním moravským nepřítelem Karlomannem.³⁵ Rostislav se o jeho záměru včas dozvěděl a nachystal léčku, ale synovcovi zvědové byli všímaví, a tak Svatopluk zasáhl dříve než Rostislavovi muži. Rostislav byl zajat, předán Karlomannovi a odvezen do Bavor.³⁶ Svatopluk se ale vděku nedomáhal³⁷, byl také zajat a obviněn ze zrady. Ubránil se a nakonec byl Karlomannem vyslán, aby na hrotu jeho vojska potlačil povstání Moravanů v čele se Slavomírem. Svatopluk se však obrátil proti svému zrádnému chleboďárci. Byl zdatným vyjednávačem a válečníkem. Svými činy Moravany přesvědčil o svém úmyslu bránit jejich zemi před všemi nepřáteli, a hlavně, východofranckým Karlomannem. Ukázalo se, že je šikovným vojevůdcem, jenž území Moravy stále rozšiřoval.

V této době, kdy zesílil útlak východofranckých, se Metoděj s žáky vracel ve své nově vytvořené arcidiecézi po několika měsících z Kocelovy země na stále neklidnou Velkou Moravu s papežskou bulou, v níž bylo řečeno, že jemu svěřená území náleží pod správu papežského stolce, aby pokračoval v práci, kterou zde spolu s bratrem započali. Tehdy byl pozván na církevní synod do východofrancké říše, byl zajat a Ludvík II. Němec ho odsoudil na smrt, na níž ho nechal čekat v otevřené díře shora zavřené mříží.³⁸

Po dvou a půl letech byl i Metoděj osvobozen zásahem papeže Jana VIII., jenž ho vrátil do čela slovanské diecéze³⁹, aby mohl pokračovat ve své práci. Pro bojem vyčerpanou Velkou Moravu Svatopluk vyjednal s Franckou říší mír⁴⁰. Jan z Benátek, Svato-

plukův důvěrník, ale při zdlouhavých jednáních obvinil Metoděje z kacířství. V Římě však Metoděj znovu ubránil nejen samotný jazyk, ale i staroslověnskou liturgii, i když podle buly *Industriae tuae*⁴¹ musela být epištola a evangelium nejprve čteny v latině. Svatoplukův oblíbenec Wiching, kterého na jeho přání jmenoval Metoděj biskupem Nitranského knížectví, se však znovu a znovu svého arcibiskupa snažil u papeže podvodně očernit. Jan VIII. ale Metoděje ve funkci potvrdil.

Několik dalších let budoval Metoděj svou diecézi, když byzantský císař Basilej vyslovil přání soluňské bratry vidět.⁴² Metoděj ho vyslyšel a vydal se k němu. Na byzantském dvoře byl císařem slavnostně přivítán. Však nepřišel s prázdnou. Přinesl Basilejovi opisy slovanských liturgických knih⁴³, jež se staly základem východního pravoslaví.

Po návratu na Moravu se Metoděj snažil pokračovat v práci pro své věřící, ale musel překonávat stále více protivenství. V té době na papežský stolec nastoupil Hadrián II., který nebyl novotám nakloněný a vyšel Wichingovi, který ho v Římě informoval o Metodějově činnosti v diecézi po svém, v jeho snaze odstranit nepohodlného arcibiskupa, vstříc.

Metoděj v té době dokončil překlady hlavních liturgických knih. Předpověděl svou smrt a ulehl na lože. Svým nástupcem jmenoval Gorazda⁴⁴ a do tří dnů zemřel.⁴⁵ Wiching už Metoděje na Moravě nezastihl. Nechal proto uvěznit novou hlavu staroslověnské liturgie Gorazda. Zda byl odsouzen či ne, dnes už nevíme. V té době po intervenci pasovského Wichinga

35 V roce 870 se ale Svatopluk spojil s východofranckou říší proti Rostislavovi a své nitranské knížectví svěřil pod ochranu Ludvíku Němci. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ludv%C3%ADk_II._N%C4%9Bmec.

36 „Soudem Franků, Bavorů i Slovanů“ byl po několika měsících nejistoty v nehostinném vězení odsouzen na smrt. Později Ludvík II. Němec ortel soudu změnil a nepoddajného Rostislava nechal oslepit. Ten pak dožil svá léta v klášteře na neznámém místě někde na východě Východofrancké říše.

37 Ludvík Němec svěřil správu nad slovanským státem franckým markrabím Vilémovi a Engelšalkovi. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

38 Patrně do Ellwangu. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

39 Roku 873. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

40 Roku 874. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

41 Bula *Industriae tuae*. In: spcp.prf.cuni.cz/dokument/industr.htm.

42 Nevěděl v té době, že Konstantin – Cyril je již několik let mrtev. In: Vepřek Miroslav (2013) Cyrilometodějský literární a jazykový odkaz. In: Krok, Kulturní revue Olomouckého kraje 2013, 10. Ročník, číslo 5.

43 Roku 882 zanechal opisy slovanských bohoslužebných knih, které byly využity při dalších misijních cestách do Bulharska a na Rus. In: http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyril_a_Metod%C4%9Bj.

44 Proglas: „Když naučil své učedníky pravé víře a předpověděl svou smrt tři dny předem, zesnul smířen v Pánu. Leží pak ve velkém chrámu moravském po levé straně ve stěně za oltářem svatě bohorodičky. In: http://www.moraviamagna.cz/texty/t_progla.htm.

45 Krátce na to „šestého dne měsíce dubna ve třetí indikci, roku šestitisícího třístého devadesátého třetího od stvoření světa“ (dle nového kalendáře 6. dubna 885) zemřel ve věku 72 let. In: http://www.moraviamagna.cz/texty/t_zm_k05.htm.

papež Štěpán V. zakázal staroslověnskou liturgii a Metodějovi žáci byli vyhnáni ze země. Na jeho místo byl podle vlastních slov jmenován papežem Štěpánem V. právě Wiching, který žáky Metodějovy nelidsky pronásledoval. Na dvě stovky staroslověnsky vzdělaných kněží a mnichů bylo vyvedeno v okovech obchodníků s otroky ze země⁴⁶, protože se odmítli podřídit papežovu usnesení. Nemohli zradit dílo a odkaz svých učitelů. V té neklidné době se ztratily i Metodějovy ostatky. Jeho hrob neodolal řádění nepřátel nebo ho snad věrní žáci ukryli na bezpečném místě, které se dosud nepodařilo najít.

Kníže Svatopluk zemřel roku 894. Na smrtelné posteli vyzýval své syny k odporu vůči Frankům a rozhodnému úsilí za zachování politické moci Velkomoravské říše. Přestože legenda o *třech prutech Svatoplukových* hovoří o třech jeho synech a následnících, z historických zdrojů jsou známi pouze dva. První, Mojmír II., se po otcově smrti stal velkomoravským knížetem. Pokusil se o novou etapu územního uspořádání, která se stala vzorem pro další země. Aby zajistil stálý příjem do vladařské pokladny, snažil se zavést daně. To by znamenalo finanční nezávislost na silnějších ochráncích.

Druhý syn, Svatopluk II., získal v léno Nitrianské knížectví. Orientoval se na bavorské feudály a východofranckého krále Arnulfa, kteří ho využívali jako svůj nástroj pro zasahování do vnitřních záležitostí Velké Moravy. Podle staré a nespolehlivé tradice byla jeho matka Gizela, sestra Arnulfa. Vysvětlovalo by to ovšem, proč se ve sporech s bratrem obracel na strýce.

Mezi bratry došlo už roku 895 k vážné rozepři, která začala ochromovat politické dění v zemi. Mojmír II. nadto musel řešit velmi špatné vztahy s východofranckou říší, která se snažila skrze krále Arnulfa na Velké Moravě trvale prosazovat svůj vliv. Svatopluk II., který byl již předtím v kontaktu s Bavory, navštívil roku 897 Arnulfa a zavázal se být jeho spojencem. Nato Mojmír II. vyslal proti Svatoplukovi II. vojsko, nicméně Mojmír II. sám utrpěl porážku od Arnulfa.

Na přelomu let 898 a 899 Velkou Moravu napadli Bavoři, kteří se snažili Mojmírovu moc zlomit. Následně Mojmír II. zabil svého bratra Svatopluka II., který byl ale brzy osvobozen svými bavorskými spojenci. Pravděpodobně začátkem roku 901 ho Mojmír II. vyměnil za knížete Isanricha. Poté už o něm nejsou žádné zprávy.⁴⁷

Po jeho smrti, ale jednotná organizace – nejspíše kmenový svaz – vzala za své a území Velké Moravy opět ovládali vládci jednotlivých kmenů.

Na pustiměřském hradišti u Zelené Hory se život nezastavil ani v dalších desetiletích, kdy se Maďarské hordy proháněly Moravskými nížinami. Lidem na Hradisku ani v jeho podhradí neublížily ani náhlé záplavy, které byly zhoubou pro velkomoravská sídla v deltě Dyje a Moravy, v době, kdy zde bylo o něco tepleji než dnes. Osídlení trvalo i v 9. a 10. století a snad bez přerývu na ně navázalo budování ranně středověkého hradu, jenž je jmenován Pustiměř a nejspíše dal své jméno i nedaleké osadě.⁴⁸

Z doby Velké Moravy se zachoval pouze kostel svaté Markéty. Dnes je na slovenské straně hranice.

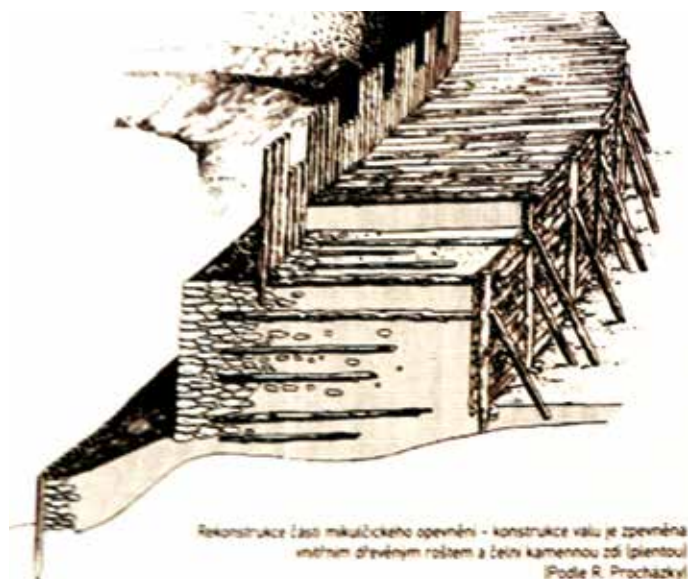
Odkazu moravské mise Konstantina a Metoděje si vážili i přemyslovští vládci, kteří uznávali důležitost Velkomoravské říše pro vznik vlastní vládnoucí dynastie. Mýtický Přemysl Otáček bývá i dnes spojován s knížetem Rostislavem, na jehož přání byli soluňští bratři pozváni na naše území. Odkaz Konstantina a Metoděje připomíná i nejznámější z vládců české a moravské země Karel IV. Řadí je mezi nejdůležitější české světce spolu se sv. Václavem, Vojtěchem a Prokopem.

**Podle zdrojů uvedených v textu
zpracovala Anna Hrozová**

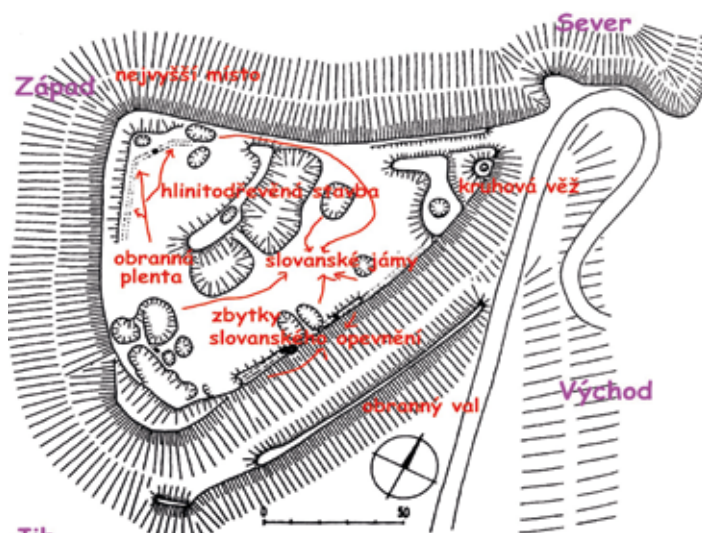
46 Pludek, Alexej (1979): Český král Karel, Panorama Praha, II. vydání, ss.: 61 a 69.

47 MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk. České země od příchodu Slovanů po Velkou Moravu II. Praha: Libri, 2006. 967 s. ISBN 80-7277-105-1., STEINHÜBEL, Ján. Nitrianske kniežatstvo : počiatky stredovekého Slovenska : rozprávanie o dejinách nášho územia a okolitých krajín od sťahovania národov do začiatku 12.storočia. Bratislava: Veda, 2004. 576 s. ISBN 80-224-0812-3. (slovensky),

48 Podle celistvé kulturní vrstvy, která je důkazem nepřetržitého osídlení našeho Hradiska.

Obranný val se zídou, na jehož základech po požáru na ostrožně byla postavena oboustranně lícovaná zeď s ochozem. Zdroj: wikipedia.cz.

994. Pustiměř (Zelená Hora) – půdorys lokality se zakreslenými výsledky sondáže Č. Stani a doplněnou interpolací a extrapolací průběhu zdi.

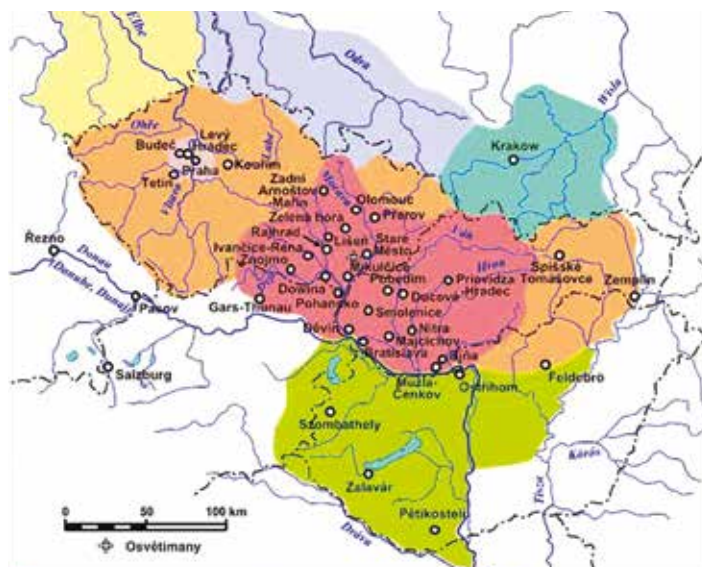
Osídlení Hradiska u Zelené Hory v době střední doby hradištní. Podle Čenka Stani.

Politická situace na poč. 9. stol. n. l. (do roku 833):

- Nitransko za Pribiny
- Morava na počátku Mojmirovovy vlády
- Hranice moderních států

Morava a Nitransko v době velkomoravské. Zdroj wikipedia.cz.

- Morava za Mojmirů a Rostislava do roku 870
- Expanze Moravy za Svatopluka po roce 874
- Svatoplukovy výboje v letech 882-892 (Slezané)
- Svatoplukovy výboje v letech 882-892 (Vltavské)
- Svatoplukovy výboje v letech 882-892 (Panonie)
- Území dočasně poplatná Svatoplukovi (Polabí Sázavské)
- Rezim dočasně poplatný Svatoplukovi (Přemyslovci)

Mapka dle J. Dekana, doplněná dle Č. Stani, D. Bialekové a N. Profantové. Zdroj wikipedia.cz.

Možný vzhled svatyně s narxem v době velkomoravské. Anna Hrozová.

†	£	9	9	9	9	9	9
a	b	v	g	d	ε	ž	dz
9	9	9	9	9	9	9	9
z	i	i	g	k	l	m	n
9	9	9	9	9	9	9	9
o	p	r	s	t	u	f	x (kh)
9	9	9	9	9	9	9	9
o	ts	č	š	št	w/3	i	y
9	9	9	9	9	9	9	9
æ/e	yu	ž	yž	3	y3	f	i/v

Hlaholice obsahovala na rozdíl od abfady či latinky i znaky pro slovanské hlásky, které se v řečtině či latině nevyskytovaly. Zdroj wikipedia.cz.

Pohanští bohové

Svarog

pohanský bůh bohů,
pán nebes a stvořitel

Svarožic

bůh ohně a světla,
syn Svarogův

Dažbog

bůh slunce a světla,
syn Svarogův,
dárce všeho prospěšného
a otec všech slovanských národů

Bělbg

bůh světla a dobra
strůjce všeho dobrého

Jarilo,

bůh jara, hojnosti,
plodnosti a vegetace

Mokoš

bohyně úrody

Perun

bůh bouře,
ochránce úrody
a pán všech slovanských národů

Svantovít

čtyřhlavý bůh hospodářství,
války a věštby labužník
mezi bohy

Veles

bůh mrtvých,
podsvětí, skotu
a patron smluv

Černobog

bůh temnot, zla,
neštěstí a podsvětí,
strůjce všeho ničemného a zlovolného

Morena

bohyně zimy a smrti
strážkyně klidu, pořádku a odpočinku.

Triglav

vláda nad třemi světy stromu:
podsvětím, zemí a nebem

Lada

bohyně lásky, krásy,
harmonie, souladu,
radosti a mladosti

Živa

bohyně léta, úrody,
plodnosti a hojnosti
dokonce křísila mrtvé

Vesna

bohyně mládí, života
nеспoutané lásky a jara

Bohové
království
Irij

Země
naš svět

podsvětí Naj
had Zaltys
nepřítel Peruna

Strom světa

Zdroj: wikipedia.cz a Karika Jozef: Slovanská magie.pdf

Gorazd, Konstantin, Metoděj, Kliment, Angelár, Naum a Sáva. Konstantinovi a Metodějovi žáci. Zdroj: wikipedia.cz.

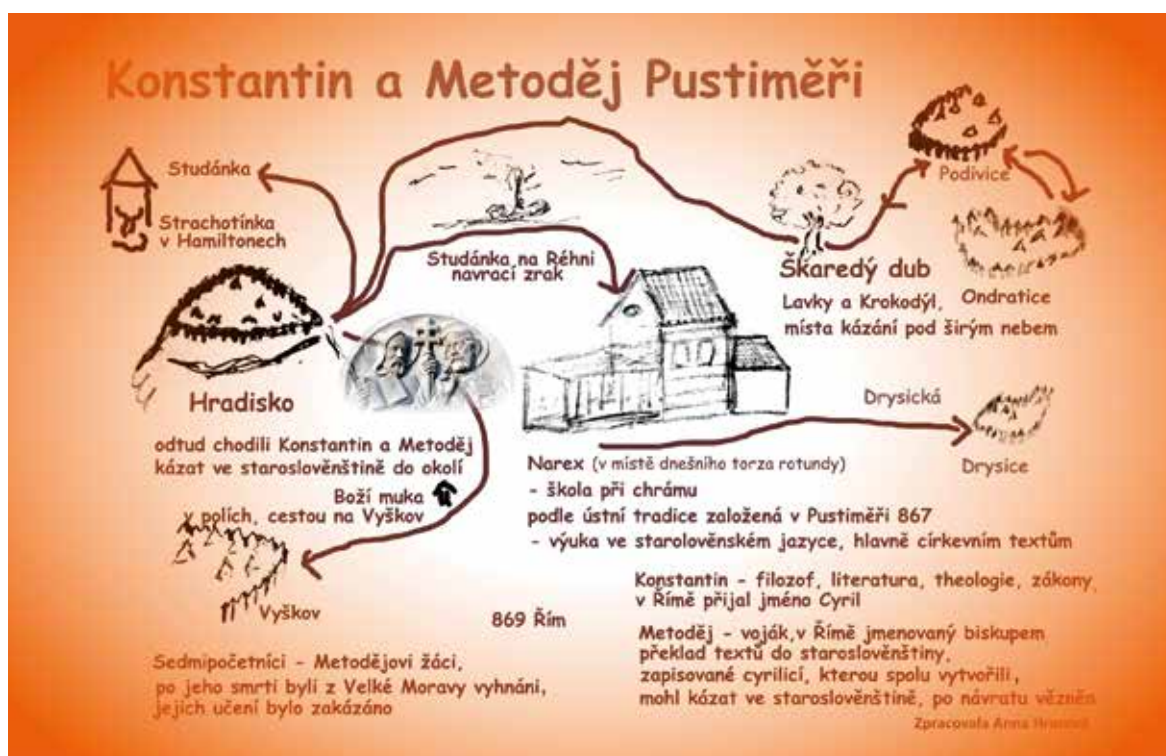
Slovanské kamenné pece. Rekonstrukce v Modré. Foto: Anna Hrozová.

Slovanský kamenný sporák. Rekonstrukce v Modré. Foto: Anna Hrozová.

Zbytky tavicí pece na Hradisku, nalezené při sondážním výzkumu v 60. letech 19. století.

Svatoanenská pout' v Pustiměři

PÁTEK / SOBOTA / NEDĚLE

28. 7. - 30. 7. 2023

U SOKOLOVNY V PUSTIMĚŘI

.....
PÁTEK 28. 7.
.....

20:00 DJ Jirka
22:00 Barmanská
show

.....
SOBOTA 29. 7.
.....

Od 16:00 Komedianti na káře
Žlutý pes, Ready Kirken,
Holter, The Lojzas Brojlers,
Hudba Merkur a další...

Vstupné dobrovolné

Statistika obyvatel v Pustiměři za rok 2022

Počet obyvatel k 31. 12. 2022: 1 961, z toho 1 900 občanů ČR a 61 cizinců

Narozeno: 30 dětí, z toho 12 chlapců a 18 děvčat

Zemřelo: 16 občanů, z toho 10 mužů a 6 žen

Přihlášeno: 45 občanů

Odhlášeno: 33 občanů

Stěhování v obci: 12 občanů

Cizinci přihlášení k trvalému pobytu: 61

Počet rodinných domů dle č. p.: 662

Narozené děti:

V roce 2022 se narodilo celkem 30 dětí s trvalým pobytem v Pustiměři, z toho 18 děvčat jmény Alžběta, Anna, Aneta, Edita, Eva Marie, Melanie, 2x Josefína, 2x Julie, 2x Lucie, Lilien, Natálie, Nela, Noemi, Simona a Stella. Chlapců se narodilo 12, a to jmény 2x Adam, 2x Daniel, Darek, Hynek, Matyáš, Tadeáš, Tobiáš, Tomáš, Sebastian a Šimon.

Navždy nás opustili:

V roce 2022 jsme se naposledy rozloučili s těmito občany: Jan Doležel, Božena Gregušová, František Hroza, Josef Janota, Marie Kraicrová, Ivan Luner, MUDr. Jana Muzikářová, František Sedláček, Jan Smejkal, Marie Šedovičová, Květa Štěpánová, Rudolf Štolfa, Vladimír Widermert, Josef Závodný, Jaroslav Zimák a Marie Zbořilová.

Svatby v Pustiměři:

V roce 2022 bylo v Pustiměři uzavřeno 13 manželství, z toho 4 sňatky církevní.

Jubilanti:

V roce 2022 se v Pustiměři dožilo 90 a více let celkem 6 občanů.

Statistika jubilantů v roce 2022:

50. narozeniny oslavilo 29 občanů,

60. narozeniny oslavilo 21 občanů,

70. narozeniny oslavilo 22 občanů,

80. narozeniny oslavilo 13 občanů,

90. narozeniny oslavili 2 občané.

Věra Pospíšilová, matrikářka

PUSTIMĚŘSKÝ ZPRAVODAJ – Červenec 2023

Periodický tisk územního samosprávného celku obce Pustiměř, vychází 2x ročně.

Vydává Obec Pustiměř, Pustiměřské Prusy 79, 683 21 Pustiměř, IČ: 00292231.

Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem E 13062.

Redakce: Mgr. Vlastimil Smékal, e-mail: starosta@pustimer.eu

Mgr. Anna Hrozová, e-mail: anna.hrozova@seznam.cz

Neprochází jazykovou úpravou.

Uzávěrka čísla ke dni: 30. 6. 2023.

Grafická úprava: Jiří Sadílek

Tisk: Moraviatisk Vyškov spol. s.r.o., Pustiměř 180